

Rolnummer 6371
Arrest nr. 61/2018 van 31 mei 2018

A R R E S T

In zake : het beroep tot vernietiging van de wet van 12 juli 2015 teneinde de activiteiten van de aasgierfondsen aan te pakken, ingesteld door de vennootschap naar het recht van de Kaaimaneilanden « NML Capital Ltd ».

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters J. Spreutels en A. Alen, en de rechters L. Lavrysen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul, F. Daoût en R. Leysen, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter J. Spreutels,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van het beroep en rechtspleging

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 1 maart 2016 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 2 maart 2016, heeft de vennootschap naar het recht van de Kaaimaneilanden « NML Capital Ltd », bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. F. Mourlon Beernaert en Mr. P. Gennari Curlo, advocaten bij de balie te Brussel, beroep tot vernietiging ingesteld van de wet van 12 juli 2015 teneinde de activiteiten van de aasgierfondsen aan te pakken (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 11 september 2015).

Memories en memories van wederantwoord zijn ingediend door :

- de vzw « Comité pour l'abolition des dettes illégitimes » (voorheen de vzw « Comité voor de Opheffing van de Derde Wereld Schuld », de vzw « Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking » en de vzw « Koepel van de Vlaamse Noord-Zuidbeweging - 11.11.11 », bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. O. Stein, advocaat bij de balie te Brussel;

- de Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. B. Lombaert, advocaat bij de balie te Brussel.

De verzoekende partij heeft een memorie van antwoord ingediend.

Bij beschikking van 17 januari 2018 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers J.-P. Moerman en A. Alen te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen is, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 7 februari 2018 en de zaak in beraad zal worden genomen.

Ingevolge het verzoek van de tussenkommende partijen om te worden gehoord, heeft het Hof bij beschikking van 7 februari 2018 de dag van de terechtzitting bepaald op 7 maart 2018.

Op de openbare terechtzitting van 7 maart 2018 :

- zijn verschenen :

- . Mr. F. Mourlon Beernaert en Mr. P. Gennari Curlo, voor de verzoekende partij;

- . Mr. O. Stein, voor de vzw « Comité pour l'abolition des dettes illégitimes », de vzw « Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking » en de vzw « Koepel van de Vlaamse Noord-Zuidbeweging - 11.11.11 »;

- . Mr. B. Lombaert en Mr. S. Adriaenssen, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad;

- hebben rechter J.-P. Moerman en voorzitter A. Alen verslag uitgebracht;

- zijn de voornoemde advocaten gehoord;

- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

- A -

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van het beroep tot vernietiging

Wat betreft het bewijs van de beslissing om het beroep in te stellen

A.1. Om te bewijzen dat het instellen van haar beroep op een regelmatige beslissing van het bevoegde orgaan berust, voegt de vennootschap « NML Capital Ltd », opgericht naar het recht van de Kaaimaneilanden, bij haar verzoekschrift en bij haar memorie van antwoord een kopie en een vrije vertaling in het Frans van haar statuten, van de besluiten waarbij haar raad van bestuur besliste om het beroep in te stellen, om aan de advocaten die het hebben ingesteld machtiging te verlenen en om elke bestuurder te machtigen om hun een volmacht te geven, alsook van een volmacht die in februari 2016 door een van de bestuurders van de vennootschap aan die advocaten werd gegeven.

A.2. De Ministerraad vraagt zich af of die documenten voldoende aantonen dat het beroep tot vernietiging werd ingesteld door personen die gemachtigd zijn om « NML Capital Ltd » te vertegenwoordigen.

Hij merkt op dat de verzoekster geen document overlegt dat de hoedanigheid van bestuurder aantoonst van de twee personen die, nochtans in die hoedanigheid, het document met de voormelde besluiten van de raad van bestuur hebben ondertekend.

A.3. De vzw « Comité voor de Opheffing van de Derde Wereld Schuld » (« CODEWES »), de vzw « Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking » (« NCOS-11.11.11 ») en de vzw « Koepel van de Vlaamse Noord-Zuidbeweging – 11.11.11 » zijn van mening dat het beroep tot vernietiging onontvankelijk is omdat de documenten die bij het verzoekschrift en bij de memorie van antwoord zijn gevoegd het Hof niet in staat stellen om na te gaan of de twee personen die de beslissing om dat beroep in te stellen hebben ondertekend, wel degelijk bestuurders zijn van de verzoekster, noch of zij gemachtigd waren om die beslissing te nemen overeenkomstig de statuten van die laatste.

A.4. Bij brief van 11 oktober 2016 hebben de advocaten van de verzoekster aan het Hof en aan de advocaten van de Ministerraad en van de voormelde verenigingen een document bezorgd, dat op 19 oktober 2009 door « NML Capital Ltd » werd opgesteld en waaruit blijkt dat de twee voormelde personen tot bestuurders van die vennootschap werden benoemd.

Wat het belang van de verzoekster betreft

A.5. « NML Capital Ltd » verantwoordt haar belang om de vernietiging te vorderen van de wet van 12 juli 2015 « teneinde de activiteiten van de aasgierfondsen aan te pakken » door haar hoedanigheid van vennootschap die investeert in « staatsschulden » en door de omstandigheid dat zij tijdens de parlementaire voorbereiding van die wet expliciet als een « aasgierfonds » werd omschreven.

De verzoekster preciseert dat haar belang rechtmatig is omdat zij, door haar activiteit, de betaling van de schuld van een Staat nastreeft, of de uitvoering van een vonnis dat is gewezen met inachtneming van de rechten van verdediging van die Staat.

Wat de middelen betreft

A.6. Het « CODEWES », het « NCOS-11.11.11 » en de « Koepel van de Vlaamse Noord-Zuidbeweging - 11.11.11 » voeren op algemene wijze aan dat de middelen waarop het beroep tot vernietiging steunt, onontvankelijk zijn omdat zij niet duidelijk weergeven in welk opzicht de wet van 12 juli 2015 de talrijke bepalingen van de Grondwet of internationale bepalingen die de verzoekster aanvoert, schendt. Die partijen preciseren dat de verzoekster het aan de lezer van het beroep overlaat om de talrijke argumenten die in het beroep zijn uiteengezet aan elk van die bepalingen te verbinden.

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van de memorie van het « Comité voor de Opheffing van de Derde Wereld Schuld », van het « Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking » en van de « Koepel van de Vlaamse Noord-Zuidbeweging - 11.11.11 »

A.7. Het « CODEWES », het « NCOS-11.11.11 » en de « Koepel van de Vlaamse Noord-Zuidbeweging - 11.11.11 » richten een memorie aan het Hof met toepassing van artikel 87, § 2, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof en verantwoorden hun belang om hun opmerkingen mee te delen door de rol die zij hebben gespeeld bij het bevorderen en het uitwerken van het wetsvoorstel dat ten grondslag ligt aan de wet van 12 juli 2015.

Zij voeren ook aan dat die rol, die gerechtvaardigd is door de verworven deskundigheid over het onderwerp en door de erkenning van een bijzonder engagement, getuigt van het feit dat de belangen die de verenigingen volgens hun maatschappelijk doel verdedigen, niet samenvallen met het algemeen belang. Bovendien zou de omstandigheid dat de verdediging van hun waarden ten goede kan komen aan een zeer groot aantal personen niet beletten dat die waarden kunnen botsen met andere waarden of belangen.

Het « CODEWES » onderstreept eveneens dat het reeds vele jaren strijd voert tegen de schuldenlast van Staten die afbreuk doet aan de waarden die het volgens zijn statutaire doel verdedigt (soevereiniteit van de volkeren, sociale rechtvaardigheid, gelijke behandeling van mensen en gelijkheid tussen man en vrouw). Het voert aan dat de aasgierfondsen dat type van schuldenlast verzwaren.

De andere twee verenigingen vermelden het werk dat zij reeds jarenlang verrichten door middel van sensibiliseringsacties en publicaties om, overeenkomstig hun maatschappelijk doel, de financiering te ondersteunen van de ontwikkeling die ertoe strekt in de basisbehoeften van de bevolking te voorzien of de macro-economische situatie van de derde wereld te verbeteren. Zij zijn van mening dat de aasgierfondsen de financiële overheidsmiddelen die voor die ontwikkeling bestemd zijn, verduisteren.

Volgens de drie verenigingen zou de vernietiging van de wet van 12 juli 2015 een ongunstige weerslag hebben op de ontwikkelingssamenwerking wegens het feit dat, zoals uiteengezet in het rapport dat in 2016 werd opgesteld door het Raadgevend comité van de Raad voor de mensenrechten over de activiteiten van de aasgierfondsen en de weerslag ervan op de mensenrechten, de activiteiten van de aasgierfondsen de mensenrechten in de debiteurstaten in gevaar brengen, en zowel de duurzame ontwikkeling van die landen als de doeltreffendheid van de internationale maatregelen die bestemd zijn om de landen met de zwaarste schuldenlast te helpen, aantasten. De verenigingen preciseren ook dat de bescherming van de goederen bestemd voor ontwikkelingssamenwerking, die de wet van 6 april 2008 « die ertoe strekt de inbeslagneming of de overdracht te verhinderen van overheidsgeld bestemd voor de internationale samenwerking, met name via de techniek van de aasgierfondsen » toelaat, onvoldoende is. Zij merken ten slotte op dat de minister van Ontwikkelingssamenwerking van oordeel is dat de wet van 12 juli 2015 aansluit bij zijn beleidslijnen.

A.8.1. « NML Capital Ltd » is van mening dat de memorie met de opmerkingen van de drie verenigingen zonder winst oogmerk onontvankelijk is in zoverre zij uitgaat van de vereniging « NCOS-11.11.11 », omdat het onmogelijk is om de identiteit van de rechtspersoon die zich tot het Hof richt met zekerheid te bepalen.

Er zouden verschillende verenigingen met die naam bestaan en het ondernemingsnummer dat door die vereniging aan het Hof is medegedeeld zou, volgens de Kruispuntbank van Ondernemingen, het ondernemingsnummer zijn van een vereniging genoemd « Centre National de Coopération au Développement - Communauté française et germanophone ».

A.8.2. « NML Capital Ltd » is van mening dat de tussenkomst van het « CODEWES », van het « NCOS-11.11.11 » en van de « Koepel van de Vlaamse Noord-Zuidbeweging - 11.11.11 » onontvankelijk is

omdat het om een *actio popularis* gaat. De verzoekster is van mening dat de verenigingen niet aantonen dat zij rechtstreeks en ongunstig zouden kunnen worden geraakt door de vernietiging van de wet van 12 juli 2015, zodat zij niet doen blijken van het vereiste belang.

« NML Capital Ltd » is van oordeel dat het maatschappelijk doel van de voormelde verenigingen, dat erin bestaat de ontwikkelingssamenwerking te bevorderen, samenvalt met het algemeen belang en niet als een collectief belang kan worden gekwalificeerd. De verzoekster voegt eraan toe dat de vernietiging van de wet van 12 juli 2015 dat maatschappelijk doel niet rechtstreeks en ongunstig zou kunnen raken omdat die wet geen verband houdt met de ontwikkelingssamenwerking en omdat de wet van 6 april 2008 de goederen bestemd voor de internationale samenwerking en voor de officiële ontwikkelingshulp reeds beschermt. De verzoekster merkt ten slotte op dat de vernietiging van de bestreden wet de vermogens- of morele rechten van de voormelde verenigingen niet zou kunnen raken omdat zij nooit schuldeiser of debiteur van de door die wet beoogde schuldeisers zullen zijn.

Ten aanzien van het eerste middel

A.9. Dat middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11 en 16 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 6 en 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij dat Verdrag, met de artikelen 49 en 56 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, met artikel 16 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, met de verordening (EG) nr. 593/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst (Rome I), met de verordening (EG) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (herschikking), met artikel 23 van de Grondwet, met artikel 1134 van het Burgerlijk Wetboek en met het « beginsel van rechtszekerheid ».

Wat de verschillen in behandeling betreft

Standpunt van « NML Capital Ltd »

A.10.1. Doordat zij enkel van toepassing zijn op de schuldeiser van een Staat die actief is op de secundaire markt en die een ongeoorloofd voordeel nastreeft, voeren de drie regels vermeld in artikel 2, eerste en tweede lid, van de wet van 12 juli 2015 een drievoudig discriminerend verschil in behandeling in tussen, enerzijds, dat type van schuldeiser en, anderzijds, de schuldeiser die ook een ongeoorloofd voordeel heeft nagestreefd door het afkopen van een lening toegekend aan een andere persoon dan een Staat of van de schuld van een dergelijke persoon, de schuldeiser die, door een afkoop van dat type, geen ongeoorloofd voordeel nastreeft, alsook de schuldeiser die actief is op de primaire markt en die een leningsovereenkomst heeft gesloten met een Staat of die over een schuldvordering beschikt ten aanzien van een Staat.

Die drie verschillen in behandeling zijn niet redelijk verantwoord en zijn onevenredig met het nagestreefde doel omdat zij onbestaanbaar zijn met een aantal beginselen van de Europese Unie en met een aantal beginselen van de Belgische rechtsorde.

A.10.2. De situatie van de schuldeiser van een Staat is vergelijkbaar met die van de andere schuldeisers, ook al is een Staat een debiteur van bijzondere aard, meer bepaald omdat hij aanzienlijke immuniteiten geniet.

De situatie van een schuldeiser die een ongeoorloofd voordeel nastreeft is even vergelijkbaar met die van een schuldeiser die niet zulk een voordeel nastreeft, omdat de ongeoorloofdheid van het voordeel op betwistbare wijze wordt gedefinieerd door de wet van 12 juli 2015.

Ten slotte is de situatie van de oorspronkelijke schuldeiser van een Staat vergelijkbaar met die van de schuldeiser welke die hoedanigheid pas op de secundaire markt heeft verworven, omdat zij allebei een debiteur van dezelfde aard hebben.

A.10.3. Het doel dat met de bestreden bepaling wordt nagestreefd, rechtvaardigt noch de voormelde verschillen in behandeling tussen schuldeisers, noch de toepassing ervan op schuldvorderingen ten aanzien van

Staten die geen al te zware schuldenlast hebben of die hun schulden zouden kunnen terugbetalen zonder significante weerslag op hun financiële situatie of op de sociaal-economische situatie van hun bevolking.

Niets verbiedt de afkoop van een schuldvordering ten aanzien van een Staat door een investeringsfonds. Zulk een afkoop kan niet als immoreel worden beschouwd enkel omdat de betrokken Staat een zeer zware schuldenlast heeft. Die afkoop speelt daarentegen in op een vraag van oorspronkelijke schuldeisers die niet kunnen wachten op de volledige betaling van hun schuldvordering door de Staat die zij niet kunnen dwingen tot betaling. Een dergelijke afkoop voorkomt ook een afschrikkende effect met betrekking tot toekomstige leningen aan de betrokken Staten. Wanneer een investeringsfonds dat een staatschuld heeft afgekocht de volledige betaling van zijn schuldvordering tracht te verkrijgen, oefent het enkel zijn rechten als schuldeiser uit ten aanzien van een debiteur die vrij een verbintenis is aangegaan die hij weigert na te komen wegens een zeer aanzienlijke schuldenlast of om een andere reden.

Standpunt van de Ministerraad

A.11.1. In hoofdorde is het middel onontvankelijk omdat het niet aangeeft in welk opzicht de aangeklaagde verschillen in behandeling discriminerend zouden zijn.

A.11.2. In ondergeschikte orde is het middel niet gegrond omdat, zelfs indien de door de verzoekster beschreven categorieën van schuldeisers vergelijkbaar zouden zijn, hun verschillende behandeling redelijk verantwoord zou zijn door het nagestreefde doel.

De situatie van de schuldeiser van een Staat is niet vergelijkbaar met de situatie van de schuldeiser van een andere persoon dan een Staat. Staten hebben immers een bijzondere verantwoordelijkheid voor de sociaal-economische ontwikkeling van hun grondgebied en voor het welzijn van hun bevolking. Bovendien, hoewel zij over het algemeen wereldwijd over goederen beschikken, beschikken zij niet steeds over aangepaste juridische bijstand om zich te wapenen tegen vorderingen die worden ingesteld door investeringsfondsen. Zij kunnen evenmin een faillissementsregeling of een vergelijkbare reglementering genieten. Bovendien vloeit het eerste verschil in behandeling voort uit de wil om, door middel van een regel die vergelijkbaar is met die van artikel 1699 van het Burgerlijk Wetboek, de investeringsfondsen te bestrijden die hoofdzakelijk gericht zijn op schuldvorderingen ten aanzien van Staten die een zware schuldenlast hebben en in moeilijkheden verkeren.

De situatie van een schuldeiser die een ongeoorloofd voordeel nastreeft door het afkopen van een staatsschuld is niet vergelijkbaar met die van een schuldeiser die, door zulk een afkoop, niet een dergelijk voordeel nastreeft, omdat de bestreden bepaling voortvloeit uit de bekommernis om misbruik te bestrijden vanwege de investeringsfondsen die op buitensporige wijze willen profiteren van de moeilijke situatie van Staten die zeer zware schulden hebben, waarbij niettemin erop wordt toegezien dat niet de gehele secundaire markt van de staatsschulden wordt getroffen.

De situatie van de oorspronkelijke schuldeiser van een Staat is niet vergelijkbaar met die van een schuldeiser die een staatsschuld op de secundaire markt heeft afgekocht, aangezien de schadelijke activiteit die de bestreden bepaling wil ontmoedigen, zich enkel op die laatste markt ontplooit. Een Staat geeft geen obligaties uit tegen een prijs die ver beneden de nominale waarde ervan ligt.

Ten slotte wordt in het middel niet uiteengezet in welk opzicht de drie verschillen in behandeling, wegens de ontoereikendheid, de nutteloosheid of de onevenredigheid ervan, niet redelijk verantwoord zouden zijn door het legitieme doel dat met de bestreden bepaling wordt nagestreefd, zoals het tijdens de parlementaire voorbereiding van die bepaling werd toegelicht.

Standpunt van de tussenkommende verenigingen

A.12.1. In hoofdorde is het middel onontvankelijk omdat het niet aangeeft in welk opzicht de aangeklaagde verschillen in behandeling discriminerend zouden zijn.

A.12.2. In ondergeschikte orde is het middel niet gegrond omdat de door de verzoekster beschreven categorieën van schuldeisers niet vergelijkbaar zijn.

Een debiteurstaat kan niet worden vergeleken met gelijk welke andere debiteur, wegens meer bepaald zijn opdrachten van openbare dienst, zijn soevereiniteit, zijn bevoegdheid om belastingen te heffen, de verplichting die hij heeft om de grondrechten en de andere rechten van de personen die op zijn grondgebied leven te eerbiedigen, het monopolie dat hij bezit op de legitieme gewapende macht en de onmogelijkheid om een faillissementsregeling te genieten. Diegene die ervoor kiest om schuldeiser te worden van een Staat, is op de hoogte van de specifieke kenmerken van zijn debiteur.

Oordelen dat de schuldeiser van een Staat die een ongeoorloofd voordeel nastreeft in de zin van artikel 2 van de wet van 12 juli 2015 vergelijkbaar is met de schuldeiser van een Staat die niet zulk een voordeel nastreeft, komt erop neer een opportuiniteitskeuze van de wetgevende macht met betrekking tot de gedragingen die hij wenst tegen te gaan, opnieuw ter discussie te stellen.

De situatie van diegene die schuldeiser wordt op de primaire markt van de staatsschulden kan niet worden vergeleken met die van diegene die deze hoedanigheid verwerft op de secundaire markt van die schulden. Die twee markten zijn immers zeer verschillend. Een klaarblijkelijke wanverhouding tussen de afkoopwaarde van een schuldvordering en de nominale waarde ervan kan enkel voorkomen op de secundaire markt. Bovendien is het misbruik dat de wet van 12 juli 2015 wil bestrijden, niet denkbaar op de primaire markt van de staatsschulden rekening houdend met de transparantie ervan.

A.12.3. In meer ondergeschikte orde zijn de in het middel aangeklaagde verschillen in behandeling evenredig met het legitieme doel dat door de wetgevende macht wordt nagestreefd.

De bestreden bepaling wil de immoreel geachte activiteiten bestrijden van bepaalde investeringsfondsen die van de financiële moeilijkheden van Staten profiteren om een klaarblijkelijk onevenredig voordeel te verkrijgen dat schadelijk is voor de overheidsfinanciën en voor de sociaal-economische ontwikkeling van die Staten.

De auteurs van de bestreden bepaling hebben, na onderzoek van een Engelse wet die binnen een andere wetgevende context tot doel heeft de activiteiten van die investeringsfondsen te bestrijden alsook van de over dat onderwerp door de Verenigde Naties uitgevoerde analyses, niet geoordeeld dat er maatregelen zouden bestaan die minder afbreuk doen aan de rechten van de beoogde schuldeisers.

Wat het eigendomsrecht betreft

Standpunt van « NML Capital Ltd »

A.13. In zoverre artikel 2, eerste lid, van de wet van 12 juli 2015 de erin beoogde schuldeisers een gedeelte van hun schuldvordering ontnemt, te weten het verschil tussen de nominale waarde van hun schuldvordering en de afkoopwaarde ervan, alsook bijkomende bedragen van hun schuldvordering zoals interesten en boetes wegens vertraging, berooft het die schuldeisers van hun eigendom of vormt het op zijn minst een inmenging in hun recht op het ongestoord genot van hun eigendom.

De bestreden bepaling wil vreemde Staten de mogelijkheid bieden om hun verbintenissen niet na te komen. De afbreuk die zij doet aan het recht op het ongestoord genot van eigendom is niet redelijk verantwoord en is onevenredig ten opzichte van het nagestreefde doel, omdat zij onbestaanbaar is met verschillende beginselen van de Europese Unie en verschillende beginselen van de Belgische rechtsorde.

Noch de wil om zogenaamde misbruiken door schuldeisers van vreemde Staten te voorkomen, misbruiken die door de toepassingscriteria van de wet niet kunnen worden omschreven, noch de mogelijkheid, voor die schuldeisers, om deel te nemen aan een collectieve herstructurering van hun debiteur rechtvaardigen de eigendomsberoving die de bestreden bepaling met zich meebrengt. Door het discriminerende karakter van de verschillen in behandeling welke die bepaling invoert, is de afbreuk die zij doet aan het eigendomsrecht niet te verantwoorden. Bovendien heeft de schuldeiser, door het afkopen van de door de wet van 12 juli 2015 beoogde schuldvordering, alle risico's genomen die aan die schuldvordering verbonden zijn en wordt de bestreden eigendomsberoving in geen enkel opzicht gecompenseerd.

Zoals een Engelse wet en een Frans wetsontwerp aantonen, had het doel dat met de aanneming van de bestreden bepaling wordt nagestreefd kunnen zijn bereikt met een maatregel die minder afbreuk doet aan de rechten van de schuldeisers. Die bepaling is op elke Staat van toepassing ongeacht de omvang van zijn

schuldenlast en de weerslag van de terugbetaling van zijn schulden op zijn financiën en op de sociaal-economische situatie van zijn bevolking.

Standpunt van de Ministerraad

A.14.1. In hoofdorde is het middel onontvankelijk in zoverre het is afgeleid uit de schending van artikel 16 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, omdat het niet uiteenzet in welk opzicht de bestreden bepaling afbreuk doet aan het eigendomsrecht.

A.14.2. In ondergeschikte orde is het middel niet gegrond.

De bestreden bepaling vormt een toezicht op het gebruik van eigendom in overeenstemming met het algemeen belang in de zin van artikel 1, tweede lid, van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, waarvan de schending niet door een aasgierfonds kan worden aangevoerd met toepassing van artikel 17 van dat Verdrag. Bovendien mag de bestreden bepaling, met toepassing van artikel 3 van de wet van 12 juli 2015, enkel worden toegepast onder voorbehoud van de toepassing van de internationale verdragen.

De bestreden bepaling heeft enkel tot doel de uitvoering van het eigendomsrecht op het Belgische grondgebied te bepalen door, in een specifieke situatie, de waarde van een schuldvordering ten aanzien van een Staat te beperken. Die bepaling verhindert de beoogde schuldeiser niet om, via een transactie met zijn debiteur of in het kader van een collectieve herstructurering van de schulden van die laatste, de betaling te verkrijgen van een bedrag dat ligt tussen de nominale waarde van de afgekochte schuldvordering en de afkoopwaarde ervan.

De bestreden bepaling heeft als legitiem doel de immorele, schadelijke en onrechtmatige activiteiten te belemmeren van investeringsfondsen die speculeren op de financiële situatie van Staten in moeilijkheden om een onevenredig voordeel te verkrijgen. Zij strekt ertoe, op die manier, de grondrechten van de burgers van die Staten te vrijwaren.

Door die fondsen te verhinderen om nog langer de veroordeling van een Staat tot betaling van de opbrengst van hun speculatie van een Belgische rechter te kunnen verkrijgen, laat de bestreden maatregel toe het nagestreefde doel te bereiken, dat door geen enkele andere maatregel zou kunnen worden verwezenlijkt. De aantasting van het eigendomsrecht die voortvloeit uit de toepassing van de bestreden bepaling is bovendien evenredig omdat zij het optreden veronderstelt van een rechter die ermee belast is om na te gaan of de precieze toepassingsvoorwaarden van de wet vervuld zijn en die het investeringsfonds dat schulden te vorderen heeft niet zal kunnen verhinderen om de aankoopprijs van de betrokken schuldvordering te recupereren.

Standpunt van de tussenkomende verenigingen

A.15.1. In hoofdorde is het middel, in zoverre het een aantasting van het eigendomsrecht aanklaagt, onontvankelijk omdat het verzoekschrift niet voldoende uiteenzet in welk opzicht de beperking van dat recht die uit de bestreden bepaling voortvloeit onevenredig zou zijn met het doel dat wordt nagestreefd met de aanneming van die bepaling.

A.15.2. In ondergeschikte orde is het middel niet gegrond omdat de bestreden bepaling niet onbestaanbaar is met het recht op het ongestoord genot van eigendom.

De bestreden bepaling brengt geen eigendomsberoving met zich mee. Zij heeft enkel tot doel een onrechtmatige uitoefening van het eigendomsrecht te verhinderen. Zij ontnemt de erin beoogde schuldeiser niet diens schuldvordering, maar uitsluitend de mogelijkheid om daaruit excessieve winsten te halen. Die schuldeiser weet dat de waarde van de staatsobligatie die hij verwerft kan schommelen volgens de grillen van de markt en de situatie van de Staat, *a fortiori* wanneer hij zulk een schuldvordering afkoopt tegen een prijs die veel lager is dan de nominale waarde ervan.

De beperking van de rechten van de schuldeiser die uit de bestreden bepaling voortvloeit, is niet klaarblijkelijk onredelijk rekening houdend met het nagestreefde doel. Noch de maatregelen die voordien door de federale overheid zijn aangenomen, noch maatregelen die vergelijkbaar zijn met die welke zijn aangenomen

in Engeland of met die welke in Frankrijk worden onderzocht, lijken voldoende om de immorele gedragingen van de investeringsfondsen die de bestreden bepaling wil ontmoedigen en die door de Verenigde Naties worden aangeklaagd, op doeltreffende wijze tegen te gaan. De klaarblijkelijke wanverhouding tussen de afkoopwaarde van een schuldvordering ten aanzien van een Staat en de nominale waarde ervan wijst op financiële moeilijkheden van die Staat, en de criteria bepaald in artikel 2 van de wet van 12 juli 2015 maken het mogelijk een verzwakte toestand van die Staat te herkennen. De bestreden bepaling versterkt de soevereiniteit van de Staten die zich in een ongunstige krachtverhouding bevinden ten aanzien van de investeringsfondsen die van hun aanzienlijke invloed willen profiteren om gigantische winsten te behalen. Ten slotte heeft het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, bij een arrest van 21 juli 2016, de legitimiteit en de evenredigheid van een wet die de waarde van staatsobligaties vermindert, erkend.

Wat de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten betreft

Standpunt van « NML Capital Ltd »

A.16.1. Zonder evenwel de vrijheid van vestiging te schenden, vormt de wet van 12 juli 2015 een niet te verantwoorden belemmering van de vrijheid van vestiging in het Koninkrijk België, in zoverre zij de activiteit van afkoop van onzekere staatsschuldvorderingen onmogelijk of overdreven moeilijk maakt.

A.16.2. De wet van 12 juli 2015 vormt bovendien een niet te verantwoorden belemmering van het recht dat vennootschappen die buiten de Europese Unie zijn gevestigd en die in « staatsschulden » investeren, hebben om hun diensten vrij te verrichten. Door een effect dat ten aanzien van een Staat een in waarde afgenomen schuldvordering vertegenwoordigt, af te kopen van diegene die dat effect bezit, verleent een vennootschap van dat type een dienst aan die laatste door hem in staat te stellen zijn verlies te beperken en uit de markt te treden. Die dienst wordt vergoed door de meerwaarde die die vennootschap zal realiseren bij het te gelde maken van dat opeisbare effect. Door die vergoeding af te schaffen hindert de wet van 12 juli 2015 de activiteit van die vennootschap en maakt zij de activiteit van afkoop van onzekere staatsschuldvorderingen onmogelijk of overdreven moeilijk.

Ook al is zij buiten de Europese Unie gevestigd, toch heeft de voormelde vennootschap te dezen het recht om haar diensten vrij te verrichten, omdat de wet van 12 juli 2015 als verbeurdverklarende maatregel, ook het vrij verkeer van kapitaal belemmert, dat het kapitaalverkeer tussen de lidstaten van de Unie en derde Staten omvat.

A.16.3. Geen enkele dwingende reden van algemeen belang kan de voormelde beperking van het vrij verrichten van diensten verantwoorden. Zelfs indien een reden zou bestaan, zou zij niet kunnen volstaan om te oordelen dat de wet van 12 juli 2015 evenredig is met het doel van bescherming van Staten die hun verbintenissen niet willen nakomen.

A.16.4. Aan het Hof van Justitie van de Europese Unie zou eventueel kunnen worden gevraagd of een wet die het invorderbare bedrag van een staatsobligatie beperkt, zoals de wet van 12 juli 2015, onder het vrij verrichten van diensten of het vrije verkeer van kapitaal valt, of die wet die vrijheden in acht neemt en of zij evenredig is ondanks het feit dat zij zonder onderscheid geldt voor alle debiteurstaten.

Standpunt van de Ministerraad

A.17.1. In hoofdorde is het eerste middel, in zoverre het een beperking van de vrijheid van vestiging en van het vrij verrichten van diensten aanklaagt, onontvankelijk omdat het niet uiteenzet in welk opzicht die vrijheden worden aangetast.

Indien het moet worden begrepen in die zin dat het een aantasting van het vrije verkeer van kapitaal aanklaagt, zou dat middel, in die mate, een nieuw en dus onontvankelijk middel zijn, aangezien in het verzoekschrift niets over die vrijheid wordt gezegd.

A.17.2. In ondergeschikte orde is dat middel niet gegrond.

Er kan te dezen geen sprake zijn van de vrijheid van vestiging die erkend is bij artikel 49 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, omdat de wet van 12 juli 2015 geen afbreuk doet aan het recht

van een onderneming die gevestigd is in een andere Staat van de Europese Unie dan het Koninkrijk België, om zich in die laatste Staat te vestigen.

Artikel 56 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, dat het vrij verrichten van diensten erkent, is te dezen evenmin van toepassing. De rechtsvorderingen die de schuldeiser van een Staat onderneemt om de betaling van zijn schuldvordering te verkrijgen, kunnen niet worden gekwalificeerd als dienstverrichtingen in de zin van artikel 56 van dat Verdrag. Bovendien doet de wet van 12 juli 2015 geen afbreuk aan het recht van een dienstverlener die gevestigd is een andere Staat van de Europese Unie dan het Koninkrijk België, om zijn diensten in die Staat te verrichten.

Ten slotte belemmeren de regels vermeld in artikel 2, eerste en tweede lid, van de wet van 12 juli 2015 in geen enkel opzicht het vrij verkeer van kapitaal tussen de Europese Unie en derde Staten.

Voor het overige zijn de door de verzoekster gesuggereerde vragen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie noch voldoende precies of gemotiveerd, noch nuttig om zich uit te spreken over de grondwettigheid van de wet van 12 juli 2015.

Standpunt van de tussenkomende verenigingen

A.18.1. Een vennootschap die is opgericht met toepassing van het recht van de Kaaimaneilanden, is geen vennootschap in de zin van artikel 54 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, die het voordeel van de vrijheid van vestiging en van het vrij verrichten van diensten, erkend door dat Verdrag, kan eisen.

A.18.2. In hoofdorde is het middel, in zoverre het een beperking van de vrijheid van vestiging en van het vrij verrichten van diensten aanklaagt, onontvankelijk omdat het Hof niet bevoegd is om zich uit te spreken over de bestaanbaarheid van een wet met de regels van de Europese Unie, wanneer die kwestie losstaat van de inachtneming van de regels waarvan het Hof de naleving dient te verzekeren.

Indien het moet worden begrepen in die zin dat het een aantasting van het vrij verkeer van kapitaal aanklaagt, zou dat middel, in die mate, een nieuw en dus onontvankelijk middel zijn, aangezien die vrijheid voor het eerst wordt vermeld in de memorie van antwoord van de verzoekster.

A.18.3. In ondergeschikte orde is dat middel niet gegrond.

De wet van 12 juli 2015 raakt niet aan de activiteit van vennootschappen van het type van de verzoekster die zouden beslissen om zich op het grondgebied van het Koninkrijk België te vestigen.

De afkoop van een staatsschuld is geen dienstverrichting in de zin van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie omdat de koper geen vergoeding of economische tegenwaarde ontvangt. De afkoop van een staatsschuld heeft geen stijging van de nominale waarde ervan tot gevolg.

Bovendien beperkt de wet van 12 juli 2015 het vrij verrichten van diensten niet, aangezien zij de vennootschappen die buiten België gevestigd zijn niet anders behandelt dan die welke op het nationale grondgebied gevestigd zijn en omdat, zelfs indien er een Belgische secundaire markt van staatsschulden zou bestaan, de wet van 12 juli 2015 niet zou kunnen worden beschouwd als een belemmering van de toegang tot die markt. De door die wet uitgevaardigde maatregelen berusten, ten slotte, op dwingende redenen van algemeen belang, zoals de bestrijding van immorele en oneerlijke activiteiten, de bescherming van de grondrechten van de burgers en ingezetenen van de debiteurstaten van aasgierfondsen, de goede diplomatieke relaties met die Staten, de ontwikkelingssamenwerking, de bescherming van hun economie en de bezorgdheid van de internationale instellingen over de activiteiten van die investeringsfondsen.

Het is ten slotte niet noodzakelijk de door de verzoekster gesuggereerde vragen te stellen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie, omdat zij niet uitlegt in welk opzicht een antwoord op die vragen onontbeerlijk zou zijn om uitspraak te doen over de grondwettigheid van de wet van 12 juli 2015, en omdat die vragen verbonden zijn aan een nieuw en onontvankelijk middel dat is afgeleid uit een zogenaamde aantasting van het vrije verkeer van kapitaal.

Wat de vrijheid van ondernemen betreft

Standpunt van de Ministerraad

A.19.1. In hoofdorde is het middel, in zoverre het is afgeleid uit de schending van artikel 23, derde lid, 1°, van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 16 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, onontvankelijk, omdat het niet uiteenzet in welk opzicht de wet van 12 juli 2015 onbestaanbaar zou zijn met die bepalingen.

A.19.2. In ondergeschikte orde is het middel, in die mate, niet gegrond.

Een vordering tot betaling van een staatsschuld is geen economische of commerciële activiteit waarvan de vrije uitoefening wordt beschermd door artikel 23, derde lid, 1°, van de Grondwet, geïnterpreteerd overeenkomstig de manier waarop het Hof van Justitie van de Europese Unie artikel 16 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie interpreteert. In ieder geval verhindert de wet van 12 juli 2015 de uitoefening van die activiteit niet, zodat zij niet raakt aan de wezenlijke inhoud van de vrijheid van ondernemen.

Standpunt van de tussenkomende verenigingen

A.20. In zoverre het is afgeleid uit de schending van artikel 23, derde lid, 1°, van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 16 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, is het middel onontvankelijk, omdat het niet uiteenzet in welk opzicht de wet van 12 juli 2015 onbestaanbaar zou zijn met die bepalingen.

Wat betreft de verordening (EG) nr. 593/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst (Rome I)

Standpunt van « NML Capital Ltd »

A.21. In zoverre zij van toepassing is op overeenkomsten die, krachtens de wil van de partijen ervan, niet door het Belgische recht worden beheerst, is de wet van 12 juli 2015 onbestaanbaar met de regel vermeld in artikel 3, lid 1, van de verordening nr. 593/2008, volgens welke de partijen bij een overeenkomst het op die overeenkomst toepasselijke recht kiezen.

Bepalingen van bijzonder dwingend recht in de zin van artikel 9, lid 1, van de verordening nr. 593/2008 kunnen weliswaar zelfs tegen de wil in van de partijen bij de overeenkomst worden toegepast, maar de wet van 12 juli 2015 kan niet worden beschouwd als een bepaling van dat type omdat zij niet tot doel heeft de belangen van de Belgische Staat te handhaven. De bestreden wet schaadt immers de doeltreffendheid en de stabiliteit van de secundaire financiële markt en bedreigt de rol van België als financiële markt. Zij begunstigt vreemde Staten die hun schulden niet willen terugbetalen en zal op termijn leningen ontmoedigen aan Staten die wel het hoofd kunnen bieden aan moeilijkheden op het vlak van terugbetaling van hun schulden.

Standpunt van de Ministerraad

A.22.1. In hoofdorde is het middel onontvankelijk in zoverre het is afgeleid uit de rechtstreekse schending van artikel 3, lid 1, van de verordening nr. 593/2008, omdat dit artikel geen enkel grondrecht waarborgt.

A.22.2. In ondergeschikte orde is het middel, in die mate, niet gegrond.

Rekening houdend met het feit dat artikel 2 van de wet van 12 juli 2015, krachtens artikel 3 ervan, slechts geldt onder voorbehoud van de toepassing van het recht van de Europese Unie, zou de bestreden bepaling niet onbestaanbaar kunnen worden geacht met de verordening nr. 593/2008.

Bovendien is artikel 2 van de wet van 12 juli 2015 een bepaling van bijzonder dwingend recht in de zin van artikel 9, lid 1, van die verordening, zodat iedere Belgische rechter het kan toepassen op de door die bepaling beoogde overeenkomsten, ongeacht het recht dat door de partijen bij die overeenkomsten is gekozen. Dat blijkt niet alleen uit de eerste woorden van het tweede lid van artikel 2 van de wet van 12 juli 2015, maar ook uit de

wil van de wetgevende macht om gedragingen die schadelijk worden geacht en die steunen op overeenkomsten die worden beheerst door andere wetten dan de Belgische wet, te bestrijden. Bovendien, doordat de wet van 12 juli 2015 zich verzet tegen activiteiten die worden beschouwd als strijdig met de waarden die door de Belgische Staat worden verdedigd, activiteiten die het Europese en internationale financiële systeem kunnen destabiliseren en de doeltreffendheid van de internationale bijdragen van die Staat tot het herstel van andere Staten met zeer zware schulden in het gedrang kunnen brengen, strekt zij ertoe openbare belangen in de zin van artikel 9, lid 1, van de verordening nr. 593/2008, te handhaven.

Standpunt van de tussenkommende verenigingen

A.23.1. In hoofdorde is het middel onontvankelijk in zoverre het is afgeleid uit de rechtstreekse schending van artikel 3, lid 1, van de verordening nr. 593/2008, omdat dit artikel geen enkel grondrecht waarborgt en omdat het Hof niet bevoegd is om zich uit te spreken over de rechtstreekse schending van een verordening van de Europese Unie.

A.23.2. In ondergeschikte orde is het middel niet gegrond.

Artikel 2 van de wet van 12 juli 2015 is een bepaling van bijzonder dwingend recht in de zin van artikel 9, lid 1, van de verordening nr. 593/2008, omdat het tot doel heeft immorele en oneerlijke handelwijzen te verhinderen, grondrechten alsook ontwikkelingssamenwerking te vrijwaren, goede diplomatieke relaties te behouden met Staten die het slachtoffer zijn van die handelwijzen, en de economie van die Staten en, zo nodig, die van België en van andere lidstaten van de Europese Unie te beschermen. In plaats van de Belgische economie te schaden, beoogt die wet, in het voordeel van die economie, sociaal-economische onrust te besparen aan Staten in wederopbouw.

Wat betreft de verordening (EG) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (herschikking)

Standpunt van « NML Capital Ltd »

A.24. Doordat zij het verkrijgen van een uitvoerbare titel alsook elke bewarende maatregel of maatregel van gedwongen uitvoering verhindert, is de wet van 12 juli 2015 onbestaanbaar met de artikelen 36, lid 1, 39, 40 en 41 van de verordening nr. 1215/2012, omdat zij de beoogde schuldeisers het recht ontnemt om in België de erkenning en de uitvoering van in het buitenland uitgesproken vonnissen te verkrijgen.

Die erkenning of die uitvoering zou niet kunnen worden geweigerd wegens de kennelijke strijdigheid ervan met de Belgische openbare orde met toepassing van artikel 45 van die verordening, omdat de wet van 12 juli 2015 uitsluitend de belangen verdedigt van vreemde Staten die hun schulden niet willen betalen.

Standpunt van de Ministerraad

A.25.1. In hoofdorde is het middel onontvankelijk in zoverre het is afgeleid uit de rechtstreekse schending van de verordening nr. 1215/2012, omdat die geen enkel grondrecht waarborgt.

A.25.2. In ondergeschikte orde is het middel, in die mate, niet gegrond.

Rekening houdend met het feit dat artikel 2 van de wet van 12 juli 2015, krachtens artikel 3 ervan, slechts geldt onder voorbehoud van de toepassing van het recht van de Europese Unie, zou de bestreden bepaling niet als onbestaanbaar kunnen worden beschouwd met de verordening nr. 1215/2012.

Bovendien verhindert artikel 2 van de wet van 12 juli 2015 niet de erkenning en de uitvoering, in België, van vonnissen die zijn uitgesproken in andere lidstaten van de Europese Unie. Het beperkt alleen de draagwijdte van de uitvoerbare titel en van de bewarende maatregelen of maatregelen van gedwongen uitvoering tot de afkoopprijs van de betrokken schuldvordering wanneer de schuldeiser een ongeoorloofd voordeel nastreeft. Het voegt geen gronden voor weigering van erkenning of van uitvoering toe aan die welke zijn vermeld in de verordening nr. 1215/2012.

Ten slotte valt de wet van 12 juli 2015 onder de Belgische internationale openbare orde om dezelfde redenen als die welke rechtvaardigen dat zij wordt gekwalificeerd als een bepaling van bijzonder dwingend recht in de zin van de verordening nr. 593/2008 en omdat rechtsvorderingen die in België worden geformuleerd met het oog op een betaling in België, situaties zijn die verband houden met de Belgische rechtsorde. Die wet machtigt dus een rechter om, met toepassing van de artikelen 45 en 46 van de verordening nr. 1215/2012, de uitvoering van een buitenlandse beslissing met betrekking tot een vordering tot betaling bedoeld in artikel 2 te beperken tot de prijs die werd betaald voor het afkopen van de schuldvordering.

Standpunt van de tussenkomenende verenigingen

A.26.1. In hoofdorde is het middel onontvankelijk in zoverre het is afgeleid uit de rechtstreekse schending van de verordening nr. 1215/2012, omdat die geen enkel grondrecht waarborgt en omdat het Hof niet bevoegd is om zich uit te spreken over de rechtstreekse schending van een verordening van de Europese Unie.

A.26.2. In ondergeschikte orde is het middel niet gegrond.

Artikel 2 van de wet van 12 juli 2015 doet geen afbreuk aan het automatische karakter van de erkenning en van de uitvoering van vonnissen die zijn uitgesproken in andere Staten van de Europese Unie dan België. Door zich toe te spitsen op immorele gedragingen die een misbruik van recht vormen, preciseert die bepaling, overeenkomstig artikel 45 van de verordening nr. 1215/2012, slechts criteria op grond waarvan een situatie kan worden herkend waarin de erkenning van een buitenlands vonnis kennelijk strijdig is met de Belgische openbare orde.

Wat artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens betreft

Standpunt van « NML Capital Ltd »

A.27. In zoverre artikel 2, tweede lid, van de wet van 12 juli 2015 het verkrijgen van een uitvoerbare titel alsook elke bewarende maatregel of maatregel van gedwongen uitvoering onmogelijk maakt, verhindert het de erin beoogde schuldeisers om in België de erkenning en de uitvoering van in het buitenland uitgesproken vonnissen te verkrijgen.

Standpunt van de Ministerraad

A.28. Het middel is niet gegrond.

Rekening houdend met het feit dat artikel 2 van de wet van 12 juli 2015 slechts geldt, krachtens artikel 3 ervan, onder voorbehoud van de toepassing van internationale verdragen, zou de bestreden bepaling niet als onbestaanbaar kunnen worden beschouwd met artikel 6.1 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

Bovendien beperkt artikel 2, tweede lid, van de wet van 12 april 2015 niet het recht van diegene die ten aanzien van een Staat een schuldvordering heeft afgekocht, om toegang te verkrijgen tot de rechtbank, omdat het hem niet verhindert voor die rechtbank een vordering tot betaling van die schuldvordering of een *exequatur*-vordering met betrekking tot een buitenlands vonnis te formuleren. Het is enkel wanneer de rechtbank vaststelt dat de schuldeiser een ongeoorloofd voordeel nastreeft in de zin van die wet dat zijn vordering enkel gegrond kan worden verklaard ten belope van de prijs die werd betaald voor het afkopen van de schuldvordering.

Een gedeeltelijke weigering van *exequatur* van een buitenlands vonnis is evenmin onbestaanbaar met het recht op de uitvoering van vonnissen dat voortvloeit uit het recht op toegang tot een rechtbank dat is erkend bij artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Een dergelijke weigering is gegrond op een wet die, door bepaalde investeringsfondsen te bestrijden, op rechtmatige wijze ertoe strekt het internationale financieel systeem en morele waarden die ook door de Verenigde Naties zijn uitgedrukt, te beschermen. Zij is ook evenredig met dat doel omdat zij enkel betrekking heeft op schuldeisers die een ongeoorloofd geacht voordeel nastreven en een schuldeiser niet verhindert een uitvoerbare titel, bewarende maatregelen of maatregelen van gedwongen uitvoering te verkrijgen om de waarde van de prijs die werd betaald voor het

afkopen van de schuldvordering te recupereren. Ten slotte is de uitvoeringsimmunititeit van een Staat geen onevenredige beperking van de rechten die zijn erkend bij artikel 6.1 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

Standpunt van de tussenkommende verenigingen

A.29. Noch de verplichting om stappen te ondernemen teneinde een buitenlands vonnis te laten uitvoeren, noch de weigering van het *exequatur* van zulk een vonnis op grond van rechtsmisbruik of van de nationale openbare orde, zijn onbestaanbaar met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

Wat artikel 1134 van het Burgerlijk Wetboek betreft

Standpunt van « NML Capital Ltd »

A.30. Door de contractuele rechten van de erin beoogde schuldeisers definitief te beperken en door die laatsten te verhinderen om in België een uitvoerbare titel te verkrijgen of om bewarende maatregelen of maatregelen van gedwongen uitvoering te nemen, wijkt artikel 2 van de wet van 12 juli 2015 af van het zogenoemde beginsel « van de bindende kracht van overeenkomsten ». Om de redenen die zijn uiteengezet in verband met de artikelen 10, 11 en 16 van de Grondwet, is de aantasting van de rechten van de schuldeisers noch gerechtvaardigd, noch redelijk evenredig, ten opzichte van het nagestreefde doel.

De door de bestreden bepaling beoogde schuldeisers hebben een schuldvordering afgekocht van iemand die niet langer kon wachten op de betaling vanwege de Staat en die niet de middelen had om die tot betaling te dwingen. Die Staat bevindt zich niet in een minder comfortabele positie dan zijn schuldeiser.

Standpunt van de Ministerraad

A.31.1. In hoofddeorde is het middel onontvankelijk in zoverre het is afgeleid uit de rechtstreekse schending van een regel die geen deel uitmaakt van de normen ten aanzien waarvan het Hof bevoegd is om de grondwettigheid van een wetkrachtige bepaling te onderzoeken.

A.31.2. In ondergeschikte orde is het middel niet gegrond.

Het beginsel van de « bindende kracht van overeenkomsten » dat artikel 1134 van het Burgerlijk Wetboek vastlegt, heeft slechts een wettelijke waarde en verbiedt niet de aanneming van een wet die, zoals de bestreden bepaling, de rechten beperkt van een schuldeiser die een ongeoorloofd voordeel nastreeft. Zowel het misbruik van recht als dat van talrijke andere wetten laten een rechter toe de draagwijdte van de verplichting van een debiteur te beperken. Bovendien kan het beginsel « *pacta sunt servanda* », volgens het rapport van een onafhankelijke deskundige die werd aangewezen door de VN-Mensenrechtenraad om de gevolgen te onderzoeken van de buitenlandse schulden van Staten op de uitoefening van de mensenrechten, niet als absoluut worden beschouwd in de context van het in aanmerking nemen van de mensenrechten bij de herstructurering van de schulden van Staten.

De bestreden bepaling is als afwijking van de bij artikel 1134 van het Burgerlijk Wetboek uitgevaardigde regel bovendien gerechtvaardigd door diverse vaststellingen die werden gedaan tijdens de parlementaire voorbereiding daarvan: de noodzaak om rekening te houden met de belangen van de bevolking van de debiteurstaat, de omstandigheid dat, door zijn schuldvordering te verkopen, de oorspronkelijke schuldeiser van die Staat geen betaling van de obligatie meer verwachtte, het speculatieve karakter van de afkoop van de schuldvordering, de grotere kapitaalcracht van het investeringsfonds en het ongeoorloofde karakter van het voordeel dat de afkoper eruit haalt.

Standpunt van de tussenkommende verenigingen

A.32.1. In hoofddeorde is het middel onontvankelijk in zoverre het niet aan het Hof staat zich uit te spreken over de bestaanbaarheid van een wetkrachtige bepaling met artikel 1134 van het Burgerlijk Wetboek, omdat elke wet kan afwijken van het beginsel dat erin is vastgelegd.

A.32.2. In ondergeschikte orde is het middel niet gegrond.

Uit het voormelde rapport van de onafhankelijke deskundige die werd aangewezen door de VN-Mensenrechtenraad blijkt dat, op het gebied van staatsschulden, het beginsel « *pacta sunt servanda* » wordt beperkt door algemene waarden zoals de bestrijding van rechtsmisbruik, de billijkheid en de goede trouw, alsook door de voornaamste plicht van elke Staat om de grondrechten van zijn bevolking te eerbiedigen, te beschermen en te bevorderen.

Ten aanzien van het tweede middel

A.33. Dat middel is afgeleid uit de schending van dezelfde grondwettelijke en internationale bepalingen als het eerste middel.

Standpunt van « NML Capital Ltd »

A.34. De wet van 12 juli 2015 schendt het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie doordat zij van toepassing is op elke schuldvordering waarvan de debiteur een Staat is, los van de situatie van die Staat, de situatie van zijn bevolking en de weerslag van een volledige terugbetaling van zijn schuld.

De wet geldt dus zelfs voor een schuldeiser die een schuldvordering heeft afgekocht ten aanzien van een Staat die, op het ogenblik van die afkoop, niet in bewezen of imminente staat van onvermogen of van staking van betaling was, schuldeiser die vervolgens van zijn debiteur de betaling vordert van bedragen waarvan een volledige terugbetaling geen aantoonbaar ongunstige impact zou hebben op de overheidsfinanciën van de debiteurstaat, noch de sociaal-economische ontwikkeling van diens bevolking in gevaar zou kunnen brengen. Zodoende behandelt de wet op eenzelfde manier de schuld van een Staat die echte insolventieproblemen heeft en de schuld van een Staat die, ondanks zijn terugbetalingscapaciteit, weloverwogen en te kwader trouw ervoor kiest slechts sommige van zijn schuldeisers terug te betalen, of die opzettelijk in gebreke blijft om zijn schuldeisers te dwingen tot een korting.

Die identieke behandeling berust op geen enkele redelijke verantwoording, omdat niet alle Staten eenzelfde beschermingsniveau verdienen.

Standpunt van de Ministerraad

A.35.1. In hoofdorde is het middel onontvankelijk omdat het verzoekschrift niet aangeeft welke regel door de bestreden wetsbepaling is geschonden, noch uiteenzet in welk opzicht de aangeklaagde identieke behandeling discriminerend zou zijn.

A.35.2. In ondergeschikte orde is het middel niet gegrond.

De aangeklaagde identieke behandeling berust op een onjuiste lezing van de wet van 12 juli 2015.

Bovendien is die identieke behandeling, voor zover zij bestaat, redelijk verantwoord door de wil om de regels van die wet toe te passen op alle staatsschuldvorderingen die voor een spotprijs zijn afgekocht teneinde voordeel te halen uit de financiële noodtoestand van een Staat met schulden door het verkrijgen, op een later tijdstip, van de volledige terugbetaling van de schuldvordering. Heel wat solvabele Staten worden verplicht om, teneinde hun almaar groeiende schuld te blijven terugbetalen, hun reserves aan te spreken ten koste van de ontwikkeling van hun nationale economie. Andere solvabele Staten kunnen tijdelijk niet over de nodige bedragen beschikken om hun schuld terug te betalen wegens, bijvoorbeeld, een concentratie van vervaltermijnen over een korte periode. Het is niet denkbaar dat een Staat zou beslissen zijn schulden niet te betalen wanneer hij in staat is om dat te doen, daar de weerslag op zijn publieke krediet en het verlies van vertrouwen vanwege zijn kredietgevers zeer groot zouden zijn.

Bovendien wordt aangenomen dat, in geval van bedreiging van de economische, sociale en culturele rechten, de uitvoering, door een soevereine Staat, van een leningsovereenkomst mogelijk niet als voldoende dwingend wordt beschouwd om diens bevolking de volledige terugbetaling van zijn schulden te laten dragen.

Ten slotte wordt speculatie op overheidsschulden door de wet van 12 juli 2015 enkel beoogd indien zij een ongeoorloofd voordeel oplevert, wat niet het geval zou zijn ten aanzien van een debiteurstaat die zou doen blijken van kennelijke kwade trouw.

Standpunt van de tussenkomende verenigingen

A.36.1. In hoofdorde is het middel onontvankelijk omdat het verzoekschrift niet aangeeft welke regel door de bestreden wetsbepaling is geschonden, noch uiteenzet in welk opzicht de aangeklaagde identieke behandeling discriminerend zou zijn.

A.36.2. In ondergeschikte orde is het middel niet gegrond.

De wet van 12 juli 2015 behandelt niet twee wezenlijk verschillende categorieën van Staten op dezelfde manier. Het doel ervan is niet een onderscheid te maken tussen Staten, maar te strijden tegen immoreel geachte gedragingen vanwege investeringsfondsen die staatsschulden afkopen. De kwade trouw van een Staat die zijn schulden niet betaalt kan niet worden afgeleid uit diens solvabiliteit. Het kan gebeuren dat een Staat beslist zijn middelen te besteden aan dringendere en noodzakelijkere uitgaven.

Bovendien moet diegene die geld leent aan een Staat, evenzeer als die Staat, erop toezien geen schuld te doen ontstaan die niet meer zou kunnen worden terugbetaald en die afbreuk zou doen aan het verwezenlijken van de mensenrechten. Het bestaan van een klaarblijkelijke wanverhouding tussen de afkoopwaarde van een schuldvordering ten aanzien van een Staat en de nominale waarde ervan geeft duidelijk aan dat de financiële toestand van die Staat bijzonder moeilijk is. De financiële en economische gevolgen van een weigering om zijn schulden af te lossen zijn dermate ernstig dat geen enkele Staat een dergelijke houding zou kunnen aannemen indien hij zich niet in een zeer delicate situatie zou bevinden. De Verenigde Naties erkennen dat de verplichting, voor een Staat, om de eerbiediging van de mensenrechten, de continuïteit van de openbare dienst en, op lange termijn, de economische, sociale en culturele ontwikkeling van zijn bevolking te verzekeren, die Staat, in bepaalde omstandigheden, ertoe kan of moet brengen het nakomen van die verplichting te laten primeren op de terugbetaling van zijn schuld.

Zelfs indien zou worden geoordeeld dat de wet van 12 juli 2015 twee wezenlijk verschillende categorieën van Staten op dezelfde manier behandelt, dan nog zou die behandeling redelijk verantwoord zijn rekening houdend met het doel dat door die wet wordt nagestreefd en met het risico om dat doel niet te bereiken, indien een onderscheid zou zijn gemaakt tussen Staten op grond van het niveau van hun economische problemen of van hun solvabiliteit.

Ten aanzien van het derde middel

A.37. Dat middel is afgeleid uit de schending van dezelfde grondwettelijke en internationale bepalingen als het eerste middel.

Standpunt van « NML Capital Ltd »

A.38.1. De in artikel 2, derde en vierde lid, van de wet van 12 juli 2015 vermelde criteria om het « nastreven van een ongeoorloofd voordeel » te definiëren, zijn in verschillende opzichten onvoldoende nauwkeurig. Daaruit volgt een excessieve inbreuk op het beginsel van rechtszekerheid en op het eigendomsrecht, wegens het gebrek aan voorspelbaarheid van de inmenging in dat recht.

De verwijzing naar een « klaarblijkelijke wanverhouding » tussen de afkoopwaarde van een schuldvordering en de nominale waarde ervan, zonder vermelding van cijfergegevens, maakt de situatie van de personen die een schuldvordering ten aanzien van een Staat hebben afgekocht of zullen afkopen, volkomen onzeker.

De « staat van onvermogen » van de debiteurstaat, waarnaar de bestreden bepaling verwijst, wordt evenmin gedefinieerd, ondanks een aanbeveling in die zin van de Nationale Bank van België die van mening is dat het gebruik van dat begrip inadequaat is. Hetzelfde geldt voor de verwijzingen naar de situatie waarin een schuldeiser « misbruik » zou hebben gemaakt van de verzwakte toestand van de debiteurstaat om via

onderhandelingen een « duidelijk onevenwichtige » terugbetalingsovereenkomst te sluiten, en naar die van een terugbetaling die de « sociaal-economische ontwikkeling » van de bevolking van de debiteurstaat kan « in gevaar brengen ».

De onzekerheid die voortvloeit uit het gebruik van de voornoemde woorden wordt verergerd door het feit dat artikel 2 van de wet van 12 juli 2015 de rechter ertoe maant de intentie van de erin beoogde schuldeisers te peilen.

A.38.2. De in artikel 2, derde en vierde lid, van de wet van 12 juli 2015 vermelde criteria om het « nastreven van een ongeoorloofd voordeel » aan te tonen, zijn ook onvoldoende pertinent, als zij al niet onbestaanbaar zijn met bepaalde grondrechten.

Het bestaan van een « wanverhouding » tussen de nominale waarde van een schuldvordering ten aanzien van een Staat en de afkoopprijs van die schuldvordering op de secundaire markt van de staatsschulden laat niet toe ervan uit te gaan dat de afkoper van die schuldvordering een ongeoorloofd voordeel nastreeft. Aangezien de afkoopwaarde van een dergelijke schuldvordering wordt bepaald door de markt, die onder meer rekening houdt met de eventuele financiële moeilijkheden van de debiteurstaat, is het normaal dat die waarde soms veel lager is dan de nominale waarde van de afgekochte schuldvordering. Indien de debiteurstaat zijn schuld niet zelf afkoopt in het kader van het beheer van zijn overheidsschuld, is dat omdat hij van mening is dat de kosten van zulk een herfinanciering te hoog zijn. Dit bewijst dat de prijs die wordt betaald door diegene die de schuld van de Staat afkoopt, niet ongeoorloofd is enkel vanwege het feit dat hij lager is dan de nominale waarde van de afgekochte schuldvordering.

De afkoop van een staatslening of van een schuldvordering ten aanzien van een Staat wanneer die Staat insolvent is, vormt geen onrechtmatige handeling omdat hij de kleine investeerders de mogelijkheid biedt om hun verliezen te beperken en de betrokken Staat toelaat om, ondanks zijn moeilijkheden, nog kredietgevers te vinden op de markt. De staat van onvermogen van een kredietnemer rechtvaardigt bovendien dat de afkoopprijs van zijn schuld veel lager is dan de nominale waarde ervan. Ten slotte is een beperking van de rechten die een persoon ontleent aan een schuldvordering ten aanzien van een Staat die door hem werd afgekocht toen die Staat insolvent was niet redelijk verantwoord, indien de Staat opnieuw solvent is geworden op het ogenblik van de vordering tot betaling van die schuldvordering.

De plaats van de zetel van diegene die een schuldvordering ten aanzien van een Staat afkoopt, vormt geen pertinent criterium om te bepalen of die afkoop gemotiveerd is door het nastreven van een ongeoorloofd voordeel. Dat element heeft niets te maken met de beschouwde financiële verrichting. Het heeft tot gevolg dat de koper van de schuldvordering wordt bestraft enkel vanwege het feit dat hij zijn zetel heeft op een plaats waar honderden banken en vennootschappen gevestigd zijn.

Het systematische gebruik van gerechtelijke procedures om de terugbetaling te verkrijgen van leningen die eerder zijn afgekocht, is een inadequaat criterium dat afbreuk doet aan het recht om een rechtsvordering in te stellen dat is erkend bij artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, alsook aan het recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel dat is erkend bij artikel 13 van hetzelfde Verdrag, omdat het tot gevolg heeft een normaal voorzichtige en bedachtzame schuldeiser die, naar aanleiding van de weigering tot betaling van zijn debiteur, een zaak aanhangig heeft gemaakt bij een rechtbank, te bestraffen.

De omstandigheid dat de schuldeiser heeft geweigerd mee te helpen aan maatregelen tot herstructurering van de schuld van de Staat ten aanzien waarvan hij een schuldvordering heeft, is een inadequaat criterium dat afbreuk doet aan het eigendomsrecht dat is erkend bij artikel 16 van de Grondwet en bij artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, omdat het de schuldeiser bestraft die op wettige wijze heeft geweigerd om af te zien van een gedeelte van de rechten die de overeenkomst waaruit zijn schuldvordering volgt hem geeft.

Het feit dat de volledige terugbetaling van de door de schuldeiser gevorderde bedragen een aantoonbaar ongunstige impact zou hebben op de overheidsfinanciën van de debiteurstaat en de sociaal-economische ontwikkeling van zijn bevolking in gevaar zou kunnen brengen, is een criterium waarvan de draagwijdte te ruim is. Elke terugbetaling van bedragen door een Staat heeft een ongunstige impact op zijn financiën. Bovendien kan die impact in aanmerking worden genomen om vast te stellen dat een ongeoorloofd voordeel wordt nagestreefd, ongeacht de ernst of de omvang ervan. Hetzelfde geldt voor het risico voor de sociaal-economische ontwikkeling van de bevolking.

Standpunt van de Ministerraad

A.39.1. In hoofddeorde zou het middel enkel als ontvankelijk kunnen worden beschouwd in zoverre het de schending van de artikelen 10, 11 en 16 van de Grondwet aanklaagt, alsook die van het beginsel van rechtszekerheid, van artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en van de artikelen 6 en 13 van dat Verdrag.

Bovendien vormt het gebrek aan pertinentie van een wet op zich geen reden die de vernietiging ervan door het Hof toelaat.

A.39.2.1. In ondergeschikte orde is het middel niet gegrond.

Artikel 2 van de wet van 12 juli 2015 is niet onbestaanbaar met het beginsel van rechtszekerheid omdat het een reeks objectieve criteria vermeldt die het mogelijk maken om zo precies mogelijk de omstandigheden te herkennen waarin de activiteit van een investeringsfonds dat schuldeiser van een Staat is geworden een verderfelijke en gevaarlijke speculatie vormt, met dien verstande dat die activiteit niet louter cijfermatig kan worden omschreven op basis van een uniek eenvoudig criterium. Die wetsbepaling ontslaat de rechter dus van de verplichting om de intentie van dat fonds te doorgronden.

Bovendien, in de veronderstelling dat de regels van artikel 2, eerste en tweede lid, van de wet van 12 juli 2015 een inmenging vormen in het eigendomsrecht, druisen de criteria vermeld in het derde en vierde lid van dat artikel niet in tegen de vereiste van voorzienbaarheid van de wet die voortvloeit uit artikel 16 van de Grondwet en uit artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, omdat zij voldoende nauwkeurig geformuleerd zijn opdat de schuldeisers die een schuldvordering ten aanzien van een Staat hebben afgekocht, in de gegeven omstandigheden, de gevolgen van hun handelingen in redelijke mate kunnen voorzien. Bovendien beschikken die laatsten over jurisdictionele beroepen tegen de beslissingen die met toepassing van de wet van 12 juli 2015 door de rechters zijn genomen, beroepen die hen beschermen tegen eventueel misbruik.

A.39.2.2. Alle criteria vermeld in artikel 2, derde en vierde lid, van de wet van 12 juli 2015 zijn pertinent om aan te tonen dat een ongeoorloofd voordeel wordt nagestreefd, of zijn bestaanbaar met de door de verzoekster aangevoerde internationale normen. Die identificatie kan enkel worden afgeleid uit de combinatie van twee criteria, waaronder dat van de « klaarblijkelijke wanverhouding ».

Met de « klaarblijkelijke wanverhouding » tussen de nominale waarde van een schuldvordering ten aanzien van een Staat en de afkoopprijs van die schuldvordering op de secundaire markt van de staatsschulden wordt een voordeel bedoeld waarvan het excessieve karakter duidelijk is voor iedere aangezochte rechter, en stelt niet opnieuw ter discussie dat speculatie inherent is aan de secundaire markt van de schulden van dat type.

Het afkopen van een schuldvordering ten aanzien van een Staat die in staat van onvermogen is, is schadelijk en wijst op een excessieve speculatie die de wet van 12 juli 2015 wil bestrijden.

Investeringsfondsen verbergen over het algemeen hun door de bestreden wet beoogde activiteiten van afkoop van schuldvorderingen in belasting- en bankparadijzen.

Diezelfde investeringsfondsen maken vaak systematisch gebruik van gerechtelijke procedures in diverse Staten om de terugbetaling van hun schuldvorderingen te verkrijgen. Het recht om een rechtsoverdracht in te stellen is niet absoluut en wordt te dezen niet geschonden. De toepassing van de bestreden wet en het gebruik van de omstreden criteria veronderstellen overigens een aanhangigmaking bij een rechter wiens beslissing het voorwerp kan uitmaken van een beroep.

De weigering van de schuldeiser om mee te helpen aan maatregelen tot herstructurering van de schuld van de Staat ten aanzien waarvan hij een schuldvordering heeft, kan de door de debiteurstaat geleverde inspanningen tot verbetering van zijn financiële toestand verstoren. Het in aanmerking nemen van die houding om het toepassingsgebied te bepalen van de regels vermeld in artikel 2, eerste en tweede lid, van de wet van 12 juli 2015 zou geen afbreuk kunnen doen aan het eigendomsrecht dat is erkend bij artikel 16 van de Grondwet en bij artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, omdat die regels geen maatregelen bevatten die onbestaanbaar zijn met die grondwettelijke en die internationale bepaling.

Misbruik maken van de verzwakte toestand van de debiteurstaat is een gegeven waarmee rekening dient te worden gehouden en dat verwant is met het fenomeen van de « gekwalificeerde benadeling » die het mogelijk maakt een overeenkomst die klaarblijkelijk onevenredige wederzijdse verplichtingen bevat, in het geding te brengen.

Ten slotte vormt de omstandigheid dat de terugbetaling van de schulden van de debiteurstaat hem ten gronde kan richten een pertinent gegeven waarmee rekening moet worden gehouden om aan te tonen dat de schuldeiser een ongeoorloofd voordeel nastreeft, aangezien die situatie het welzijn van de bevolking waarvan de belangen preventief moeten worden beschermd kan schaden. Om in aanmerking te kunnen worden genomen, dient de impact van een terugbetaling op de overheidsfinanciën van de debiteurstaat van een zekere ernst te zijn, omdat hij « aantoonbaar » moet zijn volgens de tekst van de bestreden wet en « belangrijk » volgens de parlementaire voorbereiding ervan.

Standpunt van de tussenkommende verenigingen

A.40.1. In hoofdorde is het middel onontvankelijk omdat het niet duidelijk de normen identificeert die door de bestreden wetsbepalingen worden geschonden, noch uiteenzet in welk opzicht die enkele geciteerde grondwettelijke of internationale normen door die bepalingen worden geschonden.

Het onderzoek van de argumenten van het middel die betrekking hebben op de pertinentie van de wet, valt bovendien buiten de bevoegdheid van het Hof.

A.40.2.1. In ondergeschikte orde is het middel niet gegrond.

Het begrip « klaarblijkelijke wanverhouding » dat wordt gebruikt in artikel 2, derde lid, van de wet van 12 juli 2015 als criterium van identificatie van het nastreven van een ongeoorloofd voordeel, is niet alleen pertinent maar ook onontbeerlijk om de rechter een beoordelingsmarge te laten die hem in staat stelt rekening te houden met de specificiteit van elk geval dat hem wordt voorgelegd. Hetzelfde geldt voor de criteria betreffende de insolventie van de debiteurstaat, het misbruik van de verzwakte toestand van die laatste en de weerslag van een terugbetaling op de overheidsfinanciën.

Bovendien zou een verwijzing naar een « tekortkoming » van de debiteurstaat niet toelaten om voldoende rekening te houden met de bijzonderheden van elke situatie en met de privileges en plichten van een Staat. Het bestaan van een « aantoonbare » weerslag op de overheidsfinanciën veronderstelt overigens dat de terugbetaling dermate aanzienlijk is dat zij de staatsmiddelen duidelijk wegkaapt van het vervullen van de behoeften van de bevolking. Die weerslag kan slechts door de rechter in aanmerking worden genomen indien de sociaal-economische ontwikkeling van de bevolking erdoor in gevaar komt.

A.40.2.2. Aantonen dat een ongeoorloofd voordeel in de zin van artikel 2 van de wet van 12 juli 2015 wordt nagestreefd, veronderstelt een combinatie van twee van de zeven vermelde criteria, waaronder dat van de « klaarblijkelijke wanverhouding ».

De afkoop van een schuldvordering ten aanzien van een Staat die in staat van onvermogen is, wordt slechts ongeoorloofd wanneer die verrichting tot doel heeft een onevenredig en buitensporig voordeel te verkrijgen ten nadele van de bevolking van de betrokken Staat.

Een schuldeiser die, net zoals de investeringsfondsen waarvan de activiteiten door de bestreden wet worden beoogd, door de keuze van de plaats van zijn zetel, profiteert van het gebrek aan regulering en van de ondoorzichtigheid van bepaalde grondgebieden, mag niet verrast zijn door het feit dat hij een groter wantrouwen wekt dan diegene die zich niet onttrekt aan de internationale samenwerking betreffende het meedelen van financiële informatie.

Het recht van de schuldeiser van een Staat om een daadwerkelijk beroep in te stellen voor de rechtbanken, machtigt hem niet om, op basis van zijn belangen, de Staat te kiezen waarin hij in rechte gaat optreden, laat geen proceduremisbruik toe en ontnemt de Staat niet diens recht om zijn schuld te herstructureren.

Ten aanzien van het vierde middel

A.41. Dat middel is afgeleid uit de schending van dezelfde grondwettelijke en internationale bepalingen als die welke zijn aangevoerd in het eerste middel.

Standpunt van « NML Capital Ltd »

A.42.1. De wet van 12 juli 2015 doet op onverantwoorde wijze afbreuk aan het beginsel van rechtszekerheid doordat zij niet voorziet in een overgangsregeling voor de afkopen van schuldvorderingen ten aanzien van een Staat die hebben plaatsgevonden vóór de inwerkingtreding ervan.

De schuldeisers van een Staat die vóór dat tijdstip een schuldvordering hadden afgekocht, konden bij hun aankoop evenwel niet bedenken, dat de wetgevende macht hun contractuele rechten vervolgens zou beperken.

In de veronderstelling dat het legitiem is, kan het doel dat met de bestreden bepaling wordt nagestreefd niet rechtvaardigen dat het gewettigd vertrouwen van die schuldeisers kennelijk wordt beschaamd. Een wetsvoorstel over hetzelfde onderwerp dat werd ingediend bij de *Assemblée nationale de la République française* toont aan dat de wetgevende macht een regel had kunnen aannemen die de rechten van die schuldeisers minder aantast.

A.42.2. De wet van 12 juli 2015 doet ook afbreuk aan het recht op een eerlijk proces dat is erkend bij artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en, op buitensporige wijze, aan het beginsel van rechtszekerheid, doordat zij de voortzetting belet van gerechtelijke procedures die, vóór de inwerkingtreding van die wet, werden ingesteld door personen die een schuldvordering hebben afgekocht ten aanzien van een Staat teneinde de betaling van die schuldvordering te verkrijgen (verzoek tot verklaring van de uitvoerbare kracht van een buitenlandse rechterlijke beslissing, vordering van bewarende of uitvoeringsmaatregelen).

Standpunt van de Ministerraad

A.43.1. In hoofdde is het middel onontvankelijk.

Het Hof is niet bevoegd, noch om te oordelen over de rechtstreekse bestaanbaarheid van een wet met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, noch om te oordelen over de inachtneming, door een wet, van het beginsel van rechtszekerheid, wanneer het beroep tot vernietiging niet de categorieën van personen aangeeft van wie de situaties door het Hof moeten worden vergeleken.

Bovendien preciseert het beroep niet in welk opzicht de wet van 12 juli 2015 de voormelde internationale bepaling en het voormelde beginsel zou schenden.

A.43.2. In ondergeschikte orde is het middel niet gegrond.

Noch de vaststelling dat de wet van 12 juli 2015 van toepassing is op de schuldvorderingen ten aanzien van een Staat die vóór de inwerkingtreding ervan zijn afgekocht, noch de omstandigheid dat een wetsvoorstel ingediend voor het Parlement van een andere Staat anders beschikt, volstaan om aan te tonen dat de onmiddellijke toepassing van de bestreden wet op elke schuldvordering van dat type een niet redelijk verantwoord verschil in behandeling invoert of op buitensporige wijze afbreuk doet aan het beginsel van gewettigd vertrouwen.

Bovendien is die toepassing van de wet op die schuldvorderingen redelijk verantwoord door de wil om het bijzonder nefaste fenomeen van de investeringsfondsen die speculeren op de schuld van Staten met ernstige financiële moeilijkheden te bestrijden. Die wet ontnemt de erin beoogde schuldeiser niet de waarde van zijn investering, maar verhindert hem enkel de verhoopde winst te behalen omdat die door de wetgevende macht als een ongeoorloofd voordeel wordt beschouwd.

Ten slotte, in zoverre het middel de bestreden wet verwijt de afloop van gerechtelijke procedures die lopen op het ogenblik van de inwerkingtreding ervan te wijzigen, berust het op een verkeerde vaststelling omdat die wet, zoals blijkt uit de parlementaire voorbereiding ervan, enkel ertoe strekt te gelden voor de procedures die in België worden ingesteld na de inwerkingtreding ervan.

Standpunt van de tussenkommende verenigingen

A.44.1. In hoofdorde is het middel onontvankelijk omdat het Hof niet bevoegd is om de oordelen over de inachtneming, door een wet, van het beginsel van rechtszekerheid en omdat het beroep niet preciseert in welk opzicht de wet van 12 juli 2015 dat beginsel zou schenden.

A.44.2. In ondergeschikte orde is het middel niet gegrond.

De wet van 12 juli 2015 draagt ertoe bij een einde te maken aan de rechtsonzekerheid die voortvloeit uit de blokkeringsmanoeuvres vanwege de investeringsfondsen tijdens de onderhandelingen over de herstructurering van de schuld van Staten ten aanzien waarvan zij schuldvorderingen hebben.

De ontstentenis van een overgangsregeling voor de schuldvorderingen die zijn afgekocht vóór de inwerkingtreding van de bestreden wet kan worden verantwoord door de wil om op het Belgische grondgebied snel een einde te maken aan immorele toestanden die te maken hebben met woekerwinsten. Zij is noodzakelijk om het nagestreefde doel te bereiken.

Bovendien leken er, op het ogenblik van de inwerkingtreding van de wet van 12 juli 2015, geen lopende gerechtelijke procedures te bestaan die door die wet konden worden beïnvloed. Uit de parlementaire voorbereiding van die wet blijkt bovendien dat een schuldeiser het voordeel van bewarende maatregelen of uitvoeringsmaatregelen waartoe vóór die inwerkingtreding zou zijn beslist, niet zou kunnen verliezen.

- B -

B.1. Artikel 2 van de wet van 12 juli 2015 «teneinde de activiteiten van de aasgierfondsen aan te pakken» bepaalt :

« Wanneer een schuldeiser een ongeoorloofd voordeel nastreeft door een lening of een schuld van een Staat af te kopen, worden zijn rechten ten aanzien van de debiteurstaat beperkt tot de prijs die hij heeft betaald om die lening of schuld af te kopen.

Ongeacht het recht toepasselijk op de rechtsrelatie tussen de schuldeiser en de debiteurstaat, kan geen enkele uitvoerbare titel worden verkregen in België en kan geen enkele bewarende maatregel of maatregel van gedwongen uitvoering worden genomen in België op verzoek van deze schuldeiser ten einde een betaling te verkrijgen in België, indien deze betaling hem een ongeoorloofd voordeel oplevert zoals gedefinieerd in de wet.

Er is sprake van het nastreven van een ongeoorloofd voordeel wanneer een klaarblijkelijke wanverhouding bestaat tussen de afkoopwaarde van de lening of schuld door de schuldeiser en de nominale waarde van de lening of schuld, of tussen de afkoopwaarde van de lening of schuld door de schuldeiser en de bedragen waarvan hij de betaling eist.

De klaarblijkelijke wanverhouding zoals bedoeld in het tweede lid moet worden aangevuld met minstens één van de volgende criteria om te kunnen spreken van een ongeoorloofd voordeel :

- de debiteurstaat was in bewezen of imminente staat van onvermogen of van staking van betaling op het ogenblik van de afkoop van de lening of schuld;

- de schuldeiser heeft zijn zetel in een Staat die, of op een grondgebied dat :

a) is opgenomen in de door de Financial Action Task Force (FATF) opgestelde lijst van niet-samenwerkende Staten of grondgebieden, of

b) wordt bedoeld in artikel 307, § 1, vijfde lid, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, of

c) is opgenomen in de door de Koning opgestelde lijst van Staten die weigeren over een akkoord te onderhandelen en een akkoord te ondertekenen dat, overeenkomstig de OESO-normen, vanaf 2015 voorziet in de automatische uitwisseling met België van inlichtingen betreffende fiscale en bancaire aangelegenheden;

- de schuldeiser maakt systematisch gebruik van gerechtelijke procedures om de terugbetaling te verkrijgen van de lening(en) die hij reeds eerder heeft afgekocht;

- voor de debiteurstaat werden schuldherstructureringsmaatregelen uitgewerkt, waaraan de schuldeiser geweigerd heeft mee te helpen;

- de schuldeiser heeft misbruik gemaakt van de verzwakte toestand van de debiteurstaat om via onderhandelingen een duidelijk onevenwichtige terugbetalingsovereenkomst te sluiten;

- de volledige terugbetaling van de door de schuldeiser gevorderde bedragen zou een aantoonbaar ongunstige impact hebben op de overheidsfinanciën van de debiteurstaat en kan de sociaaleconomische ontwikkeling van de bevolking ervan in gevaar brengen ».

Artikel 3 van de wet van 12 juli 2015 bepaalt :

« Deze wet geldt onder voorbehoud van de toepassing van internationale verdragen, van het recht van de Europese Unie of van bilaterale verdragen ».

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van de memories van het Comité voor de opheffing van de Derde Wereld Schuld, van het « Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking » en van de Koepel van de Vlaamse Noord-Zuidbeweging - 11.11.11

B.2. Uit de statuten aangenomen op 17 december 2005 door de vereniging zonder winstoogmerk « Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking », zoals bekendgemaakt in de bijlagen bij het *Belgisch Staatsblad* van 2 januari 2006 en voorgelegd

door de verzoekende partij, blijkt dat het ondernemingsnummer van die vereniging wel degelijk het nummer is dat zij aan het Hof heeft meegedeeld.

B.3.1. Artikel 87, § 2, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof bepaalt :

« Wanneer het Grondwettelijk Hof uitspraak doet op beroepen tot vernietiging als bedoeld in artikel 1, kan ieder die van een belang doet blijken, zijn opmerkingen in een memorie aan het Hof richten binnen dertig dagen na de bekendmaking voorgeschreven in artikel 74. Hij wordt daardoor geacht partij in het geding te zijn ».

Doet blijken van een belang in de zin van die bepaling, de persoon die aantoont dat zijn situatie rechtstreeks kan worden geraakt door het arrest dat het Hof in verband met het beroep tot vernietiging dient te wijzen.

B.3.2. Wanneer een vereniging zonder winstoogmerk die niet haar persoonlijk belang aanvoert, voor het Hof optreedt, is vereist dat haar maatschappelijk doel van bijzondere aard is en, derhalve, onderscheiden van het algemeen belang; dat zij een collectief belang verdedigt; dat haar maatschappelijk doel door het door het Grondwettelijk Hof te wijzen arrest kan worden geraakt; dat ten slotte niet blijkt dat dit maatschappelijk doel niet of niet meer werkelijk wordt nagestreefd.

B.3.3. De bestreden wet vloeit voort uit een wetsvoorstel dat de eerste twee verenigingen die opmerkingen aan het Hof hebben gericht, actief mee hebben helpen opstellen (*Parl. St.*, Kamer, 2014-2015, DOC 54-1057/003, p. 6; *Integraal verslag*, Kamer, 25 juni 2015, CRIV 54 PLEN 057, pp. 51, 59, 60 en 62).

Artikel 3 van de statuten van het « Comité voor de opheffing van de Derde Wereld Schuld », aangenomen op 4 juni 2009 (bekendgemaakt in de bijlagen van het *Belgisch Staatsblad* van 11 augustus 2009) bepaalt :

« De vereniging heeft tot doel :

- de wereld rechtvaardiger te maken met inachtneming van de soevereiniteit van de volkeren, van de sociale rechtvaardigheid, van de gelijkheid tussen mannen en vrouwen.

Zij verwezenlijkt haar doel door middel van :

- de verbetering van de informatie en van de vorming over de ontwikkelingsproblemen, in het bijzonder in het kader van de Noord-Zuid relaties;

- het nemen van initiatieven, het organiseren van acties, het verspreiden van informatie, het verwezenlijken van projecten teneinde de internationale solidariteit onder de burgers van de wereld te bevorderen, ongeacht of zij leven in het noorden of het zuiden, in het oosten of het westen.

De vereniging kan alle handelingen stellen die rechtstreeks of indirect verband houden met haar doel ».

Artikel 3 van de statuten van het « Centre national de Coopération au Développement », waarvan sprake is in B.2, bepaalt :

« De vereniging heeft tot doel :

a) - de coördinatie uit te voeren van de niet-gouvernementele organisaties voor ontwikkelingssamenwerking en van de culturele, economische, sociale verenigingen en verenigingen voor permanente vorming die aanwezig zijn in de Franse Gemeenschap en in de Duitstalige Gemeenschap en actief zijn op het gebied van de internationale solidariteit of op actieve wijze belangstelling hebben voor dat gebied van de internationale solidariteit ten aanzien van de gemeenschappelijke politieke standpunten, het beleid inzake bijstand, de internationale vertegenwoordiging, enz. Die coördinatie verloopt onder meer in samenwerking met 11.11.11 vzw – Koepel van de Vlaamse Noord-Zuidverbinding;

- op dat gebied standpunten in te nemen en acties te voeren;

b) de ontwikkelingsproblemen te bestuderen teneinde de verbetering van het beleid van België, van de gewestelijke, gemeenschaps-, gemeentelijke en Europese entiteiten inzake ontwikkelingssamenwerking te bevorderen;

c) de samenwerking te bevorderen tussen niet-gouvernementele organisaties voor ontwikkelingssamenwerking en hun verwezenlijkingen bekend te maken;

d) de informatie en de vorming van de publieke opinie inzake ontwikkelingssamenwerking te bevorderen;

e) de campagnes te organiseren inzake voorlichting, sensibilisering en fondsenwerving, waaronder de campagne 11.11.11 ».

Bijgevolg streven die verenigingen een maatschappelijk doel na dat door het door het Hof te wijzen arrest kan worden geraakt.

B.3.4. De memories van tussenkomst zijn ontvankelijk.

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van het beroep tot vernietiging

Wat betreft het bewijs van de beslissing om het beroep in te stellen

B.4.1. Artikel 7, derde lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, dat onder meer tot doel heeft het Hof en de partijen in staat te stellen om na te gaan of het beroep tot vernietiging regelmatig is ingesteld, bepaalt dat, wanneer een beroep tot vernietiging wordt ingesteld door een rechtspersoon, het bewijs van de beslissing om dat beroep in te stellen, moet worden voorgelegd « op het eerste verzoek ».

Het Hof vermog dus af te zien van een dergelijk verzoek, met name wanneer de rechtspersoon wordt vertegenwoordigd door een advocaat. Maar de andere partijen behouden het recht om, met alle rechtsmiddelen, aan te tonen dat de beslissing niet is genomen door het bevoegde orgaan van de rechtspersoon.

Wanneer de rechtspersoon de beslissing om het beroep tot vernietiging in te stellen, voorlegt, dan vervalt het vermoeden volgens hetwelk die beslissing rechtsgeldig is genomen door het bevoegde orgaan van die rechtspersoon.

B.4.2. Uit een document voorgelegd door « NML Capital Ltd » blijkt dat de beslissing om het beroep tot vernietiging van de wet van 12 juli 2015 in te stellen, is genomen op een niet nader genoemde datum door alle leden van de raad van bestuur van die vennootschap. Op de laatste pagina van dat document, bestemd voor de ondertekening door alle bestuurders, zijn alleen de namen vermeld van twee bestuurders, met daarboven twee handtekeningen.

Uit het laatste document dat « NML Capital Ltd » heeft voorgelegd, blijkt dat, op 19 oktober 2009, de enige bestuurder van die vennootschap ontslag heeft genomen en de twee voormelde personen heeft aangewezen in de hoedanigheid van bestuurder.

Ten slotte blijkt uit de statuten van « NML Capital Ltd » dat de bestuurders ervan alle bevoegdheden uitoefenen van de vennootschap, waarvan de zaken in principe door hen worden beheerd.

Uit hetgeen voorafgaat, vloeit voort dat niet is aangetoond dat de beslissing om het beroep tot vernietiging van de wet van 12 juli 2015 in te stellen, niet is genomen door het bevoegde orgaan van de rechtspersoon.

B.4.3. Het beroep is ontvankelijk.

Wat de bevoegdheid van het Hof betreft

B.5.1. Uit de uiteenzetting van het eerste middel blijkt dat het Hof onder meer wordt verzocht de verenigbaarheid na te gaan van artikel 2, eerste en tweede lid, van de wet van 12 juli 2015 met artikel 1134 van het Burgerlijk Wetboek.

B.5.2. Noch artikel 142 van de Grondwet, noch de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof kennen het Hof de bevoegdheid toe om wetsbepalingen te toetsen aan andere wetsbepalingen die geen regels zijn inzake de verdeling van de bevoegdheden tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten.

B.5.3. Het Hof is derhalve niet bevoegd om het eerste middel te onderzoeken in zoverre het is afgeleid uit de schending van artikel 1134 van het Burgerlijk Wetboek.

B.6.1. Uit de uiteenzetting van het derde middel blijkt dat het Hof onder meer wordt verzocht artikel 2 van de wet van 12 juli 2015 te vernietigen, in zoverre de in het derde lid en in het eerste, het tweede, het vijfde en het zesde streepje van het vierde lid ervan vermelde « criteria » onvoldoende relevant zijn.

B.6.2. Noch artikel 142 van de Grondwet, noch de bijzondere wet van 6 januari 1989 kennen het Hof de bevoegdheid toe om wetsbepalingen te vernietigen om de loutere reden dat zij onvoldoende relevant zijn.

B.6.3. Het Hof is derhalve niet bevoegd om het derde middel te onderzoeken in zoverre het zich ertoe beperkt die kritiek te formuleren.

Wat de middelen betreft

B.7. Om te voldoen aan de vereisten van artikel 6 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, moeten de middelen van het verzoekschrift te kennen geven welke van de regels waarvan het Hof de naleving waarborgt, zouden zijn geschonden, alsook welke de bepalingen zijn die deze regels zouden schenden, en uiteenzetten in welk opzicht die regels door de bedoelde bepalingen zouden zijn geschonden.

B.8.1. Uit de uiteenzetting van het eerste middel blijkt dat de wet van 12 juli 2015 afbreuk zou doen aan de vrijheid van ondernemen, vervat in artikel 23, derde lid, 1°, van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 16 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

In het verzoekschrift wordt evenwel niet uiteengezet hoe die wet die bepalingen zou schenden.

B.8.2. In zoverre het is afgeleid uit de schending van artikel 23, derde lid, 1°, van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 16 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, is het eerste middel niet ontvankelijk.

B.9.1. Het derde middel is afgeleid uit de schending, door artikel 2, vierde lid, derde streepje, van de wet van 12 juli 2015, van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in zoverre het de schuldeiser die aan een rechtbank de veroordeling van zijn schuldenaar tot de betaling van zijn schuld heeft gevorderd, zijn recht op een daadwerkelijk juridisch beroep zou ontzeggen.

B.9.2. Artikel 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens bepaalt :

« Eenieder wiens rechten en vrijheden, welke in dit Verdrag zijn vermeld, zijn geschonden, heeft recht op daadwerkelijke rechtshulp voor een nationale instantie, zelfs indien deze schending zou zijn begaan door personen in de uitoefening van hun ambtelijke functie ».

B.9.3. Om ontvankelijk te zijn, dient een middel afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, op aannemelijke wijze aan te geven welk ander bij dat Verdrag gewaarborgd recht dreigt te worden geschonden, wat te dezen niet het geval is.

In zoverre het is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, is het derde middel niet ontvankelijk.

Ten gronde

Wat het eerste middel betreft

De verschillen in behandeling

B.10.1. Het eerste middel is in de eerste plaats afgeleid uit de schending, door artikel 2, eerste en tweede lid, van de wet van 12 juli 2015, van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre die wetsbepaling, door de daarin aangegeven beperkingen in rechte enkel op te leggen aan de schuldeiser die een ongeoorloofd voordeel in de zin van die wet heeft nagestreefd met de afkoop van een lening of van een schuld van een Staat, een discriminerend verschil in behandeling zou invoeren tussen, enerzijds, dat type van schuldeiser en, anderzijds, de schuldeiser die eveneens een ongeoorloofd voordeel heeft nagestreefd met de afkoop van een lening toegekend aan een andere schuldenaar dan een Staat of van de schuld van een dergelijke schuldenaar, de schuldeiser die met een dergelijke afkoop geen ongeoorloofd voordeel nastreeft, alsook de schuldeiser die een leningsovereenkomst heeft gesloten met een Staat of die een schuldvordering op een Staat in handen heeft zonder die te hebben afgekocht.

B.10.2. Het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie sluit niet uit dat een verschil in behandeling tussen categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is.

Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie is geschonden wanneer vaststaat dat er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

B.10.3.1. De wet van 12 juli 2015 heeft tot doel de activiteit te bestrijden van « investeringsfondsen die voor een spotprijs staatsobligaties of schulden van Staten afkopen; vervolgens leiden zij een gerechtelijke procedure in en verplichten die Staten ertoe de nominale waarde (het oorspronkelijke bedrag van de schuld) uit te betalen welke die obligaties of schuldvorderingen hadden op het moment dat ze werden uitgegeven, vermeerderd met de achterstallige rente » (*Parl. St.*, Kamer, 2014-2015, DOC 54-1057/001, p. 3).

Zij steunt op de volgende algemene vaststelling :

« Ze gaan meestal op dezelfde manier tewerk : ze nemen tegen erg lage prijzen schulden over van Staten die onder een zeer grote schuldenlast gebukt gaan of die zelfs bijna in staat van onvermogen verkeren, waarbij ze erop speculeren dat de toestand van die Staten zal verbeteren, dat ze tegoeden hebben die vatbaar zijn voor beslag of dat aan die Staten steun of andere bedragen zullen worden verleend die vatbaar zijn voor beslag. Zodra de omstandigheden gunstig zijn, stappen ze naar de rechtbank die het meest oren heeft naar hun stelling. Zodra die fondsen via de rechtbank hun gelijk hebben gehaald, voeren zij die uitspraak uit door beslag te laten leggen, ongeacht waar ter wereld, op de tegoeden van de desbetreffende Staat of op schuldvorderingen van die Staat op derden. Die derden moeten dan het aasgierfonds uitbetalen, en niet de Staat, die hun schuldeiser is » (*ibid.*).

B.10.3.2. De in artikel 2 van de wet van 12 juli 2015 vermelde regels hebben tot doel het gedrag te beïnvloeden van de personen die schuldvorderingen op Staten in handen hebben (*ibid.*, nr. 1057/001, pp. 3, 5-6, 10-11; *ibid.*, nr. 1057/003, pp. 3, 7, 10, 12, 14, 16-17) en niet het gedrag van personen die schuldvorderingen op andere soorten overheden of privépersonen in handen hebben (*ibid.*, nr. 1057/001, p. 13).

Zij hebben meer bepaald enkel tot doel de activiteiten te bestrijden van sommige categorieën van personen die dergelijke schulden « afkopen » (*ibid.*, nr. 1057/001, pp. 3, 5; *ibid.*, nr. 1057/003, p. 3). Zij strekken geenszins ertoe de « rechtsvordering van de oorspronkelijke schuldeiser, die de betaling wil verkrijgen van zijn schuldvordering via een

gerechtelijke procedure » te reglementeren (*ibid.*, nr. 1057/001, p. 11). Zij hebben alleen betrekking op de « afkoop van een schuldvordering » (*ibid.*).

Ten slotte strekken de in artikel 2 van de wet van 12 juli 2015 vervatte regels enkel ertoe de activiteit te regelen van een « bijzondere soort van schuldeisers, namelijk degenen die uit zijn op winst die als ongeoorloofd groot wordt beschouwd » (*ibid.*, nr. 1057/001, p. 9), zoals de voormelde schuldeisers die « de bedoeling of de intentie [...] hebben om een ongeoorloofd voordeel te bekomen » (*ibid.*, nr. 1057/003, p. 18) en niet « degenen die rechtmatige doelen nastreven » (*ibid.*, nr. 1057/001, p. 8). Die regels beogen geenszins « normale transacties [te beletten] » op de secundaire markten (*ibid.*, nr. 1057/003, p. 18; *CRIV*, Kamer, 25 juni 2015, p. 53) of de secundaire markt van de staatsschulden en de klassieke schuldenaars die er actief zijn, te verstoren (*ibid.*, nr. 1057/003, p. 3; *CRIV*, Kamer, 25 juni 2015, p. 55).

B.10.4. De drie in B.10.1 omschreven verschillen in behandeling zijn dus, in het licht van het door de bestreden bepalingen nagestreefde doel, redelijk verantwoord.

B.10.5. In zoverre het is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, afzonderlijk gelezen, is het eerste middel niet gegrond.

Het eigendomsrecht

B.11.1. Het eerste middel is in de tweede plaats afgeleid uit de schending, door artikel 2, eerste lid, van de wet van 12 juli 2015, van artikel 16 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in zoverre die wetsbepaling, door de rechten van de schuldeiser die, met de afkoop van een schuld van een Staat, in de zin van die wet een ongeoorloofd voordeel heeft nagestreefd, te beperken tot de voor die afkoop betaalde prijs, een inmenging zou vormen in het eigendomsrecht van die schuldeiser die onevenredig zou zijn met het daarmee nagestreefde doel.

B.11.2. Artikel 16 van de Grondwet bepaalt :

« Niemand kan van zijn eigendom worden ontzet dan ten algemenen nutte, in de gevallen en op de wijze bij de wet bepaald en tegen billijke en voorafgaande schadeloosstelling ».

Artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens bepaalt :

« Alle natuurlijke of rechtspersonen hebben recht op het ongestoord genot van hun eigendom. Niemand zal van zijn eigendom worden beroofd behalve in het algemeen belang en met inachtneming van de voorwaarden neergelegd in de wet en in de algemene beginselen van het internationaal recht.

De voorgaande bepalingen zullen echter op geen enkele wijze het recht aantasten dat een Staat heeft om die wetten toe te passen welke hij noodzakelijk oordeelt om toezicht uit te oefenen op het gebruik van eigendom in overeenstemming met het algemeen belang of om de betaling van belastingen of andere heffingen en boeten te verzekeren ».

Aangezien die internationaalrechtelijke bepaling een draagwijdte heeft die analoog is met die van artikel 16 van de Grondwet, vormen de erin vervatte waarborgen een onlosmakelijk geheel met diegene die zijn opgenomen in die grondwetsbepaling, zodat het Hof, bij zijn toetsing van de bestreden bepaling, rekening houdt met de eerstgenoemde.

B.11.3. Elke inmenging in het eigendomsrecht moet een billijk evenwicht vertonen tussen de vereisten van het algemeen belang en die van de bescherming van het recht op het ongestoord genot van de eigendom. Er moet een redelijk verband van evenredigheid bestaan tussen de aangewende middelen en het nagestreefde doel.

B.11.4. De in artikel 2, eerste lid, van de wet van 12 juli 2015 vervatte regel vormt een inmenging in het eigendomsrecht van de daarin beoogde schuldeisers.

B.11.5. Zij streeft een wettig doel van algemeen belang na.

Zoals is vermeld in B.10.3.1, heeft de wet van 12 juli 2015 tot doel de activiteit te bestrijden van sommige investeringsfondsen die tegen zeer lage prijzen vorderingen tegen met schulden overladen Staten afkopen.

Die activiteit wordt « immoreel » geacht om de volgende redenen :

« De aasgierfondsen profiteren van de moeilijke situatie waarin Staten met torenhoge schulden verkeren om winsten te maken die gigantisch zijn in vergelijking met hun inleg. Wanneer ze erop speculeren dat het de betrokken Staten opnieuw beter zal gaan, stellen ze een rechtsvordering in net op het moment dat de debiteurstaat aan de beterhand is. Door de in het algemeen erg hoge bedragen die op het spel staan, brengen de aasgierfondsen die verbetering in gevaar, terwijl de financiële situatie van de debiteurstaat nog zwak is.[...]

Deze fondsen ontnemen Staten in financiële moeilijkheden uiteindelijk ook geld dat noodzakelijk is voor hun ontwikkeling en voor het welzijn van hun bevolking.[...]

Een van de perverse gevolgen van wat aasgierfondsen doen, is dat ze de gezamenlijke schuldhierstructureringsinspanningen van landen met zware schulden verstoren.[...]

De Staten die het slachtoffer worden van aasgierfondsen beschikken niet altijd over de geschikte rechtsbijstand om zich ver van hun grondgebied te verdedigen voor de rechtbanken waarbij de fondsen de zaken aanhangig maken. Soms verschijnen ze zelfs niet en worden ze bij verstek veroordeeld. De geviseerde Staten worden ongetwijfeld ernstig benadeeld doordat zij zich moeten verdedigen in vele en ingewikkelde geschillen.

Het klopt dat sommige debiteurstaten met onbehoorlijk bestuur en veralgemeende corruptie kampen, waardoor de ontwikkelingshulp via een omweg bij de leiders terecht komt en niet echt ten goede komt aan de bevolking. Dat argument wordt soms door de aasgierfondsen aangehaald. Het is duidelijk dat België moet optreden tegen die situaties, die echter allerminst de activiteiten van de aasgierfondsen rechtvaardigen. Door hun toedoen verslechtert de situatie van de debiteurstaat nog verder » (*Parl. St.*, Kamer, 2014-2015, DOC 54-1057/001, pp. 5-6).

B.11.6. Wie een schuld van een Staat afkoopt, kan rechtmatig hopen van die laatste de betaling te verkrijgen van een bedrag dat gelijkwaardig is aan de nominale waarde van die schuld.

Hij moet niettemin weten dat een dergelijke afkoop een zeker financieel risico inhoudt, daar de waarde van die schuld kan schommelen door de wisselvalligheid van de markt en de economische situatie van de debiteurstaat.

Diegene die, met de afkoop van een schuld, een ongeoorloofd voordeel nastreeft in de zin van artikel 2 van de wet van 12 juli 2015, kan een « klaarblijkelijke wanverhouding » vaststellen tussen de prijs van die afkoop en de nominale waarde van de schuld die het voorwerp ervan uitmaakt, of tussen die prijs en het bedrag waarvan hij van de debiteurstaat de betaling vordert.

De vaststelling van een dergelijke wanverhouding volstaat niet voor de toepassing van de bestreden bepaling. Diegene die de schuld heeft afgekocht of de debiteurstaat moet zich bovendien bevinden in een van de zes situaties die worden omschreven in artikel 2, vierde lid, van de wet van 12 juli 2015 die overeenstemt met « omstandigheden [...] waarin de rechtsvordering die het aasgierfonds instelt tegen de debiteurstaat neerkomt op voor de schuldenaar schadelijke en gevaarlijke speculatie » (*Parl. St.*, Kamer, 2014-2015, DOC 54-1057/001, p. 10).

Ten slotte ontnemt de bestreden regel de overnemer van de schuldvordering op de Staat niet het recht om van die laatste de betaling te verkrijgen van het bedrag dat hij heeft betaald voor de afkoop van de schuld.

B.11.7. Uit hetgeen voorafgaat, vloeit voort dat de in artikel 2, eerste lid, van de wet van 12 juli 2015 vervatte regel een billijk evenwicht tot stand brengt tussen de vereisten van het algemeen belang en het eigendomsrecht van de schuldeiser die daarin wordt beoogd.

B.11.8. In zoverre het is afgeleid uit de schending van artikel 16 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, is het eerste middel niet gegrond.

De artikelen 49 en 56 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie

B.12.1. Het eerste middel is in de derde plaats afgeleid uit de schending, door artikel 2, eerste en tweede lid, van de wet van 12 juli 2015, van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 49 en 56 van het Verdrag betreffende werking van de Europese Unie.

B.12.2. Artikel 49 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie bepaalt :

« In het kader van de volgende bepalingen zijn beperkingen van de vrijheid van vestiging voor onderdanen van een lidstaat op het grondgebied van een andere lidstaat verboden. Dit verbod heeft eveneens betrekking op beperkingen betreffende de oprichting van

agentschappen, filialen of dochterondernemingen door de onderdanen van een lidstaat die op het grondgebied van een lidstaat zijn gevestigd.

De vrijheid van vestiging omvat, behoudens de bepalingen van het hoofdstuk betreffende het kapitaal, de toegang tot werkzaamheden anders dan in loondienst en de uitoefening daarvan alsmede de oprichting en het beheer van ondernemingen, en met name van vennootschappen in de zin van de tweede alinea van artikel 54, overeenkomstig de bepalingen welke door de wetgeving van het land van vestiging voor de eigen onderdanen zijn vastgesteld ».

Artikel 56 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie bepaalt :

« In het kader van de volgende bepalingen zijn de beperkingen op het vrij verrichten van diensten binnen de Unie verboden ten aanzien van de onderdanen der lidstaten die in een andere lidstaat zijn gevestigd dan die, waarin degene is gevestigd te wiens behoeve de dienst wordt verricht.

Het Europees Parlement en de Raad kunnen, volgens de gewone wetgevingsprocedure, de bepalingen van dit hoofdstuk van toepassing verklaren ten gunste van de onderdanen van een derde staat die diensten verrichten en binnen de Unie zijn gevestigd ».

Artikel 57 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie bepaalt :

« In de zin van de Verdragen worden als diensten beschouwd de dienstverrichtingen welke gewoonlijk tegen vergoeding geschieden, voor zover de bepalingen, betreffende het vrije verkeer van goederen, kapitaal en personen op deze dienstverrichtingen niet van toepassing zijn.

De diensten omvatten met name werkzaamheden :

- a) van industriële aard,
- b) van commerciële aard,
- c) van het ambacht,
- d) van de vrije beroepen.

Onverminderd de bepalingen van het hoofdstuk betreffende het recht van vestiging, kan degene die de diensten verricht, daartoe zijn werkzaamheden tijdelijk uitoefenen in de lidstaat waar de dienst wordt verricht, onder dezelfde voorwaarden als die welke die staat aan zijn eigen onderdanen oplegt ».

B.12.3. De wet van 12 juli 2015 beperkt niet de vrijheid van vestiging beschermd bij artikel 49 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

B.12.4. Artikel 2, eerste en tweede lid, van de wet van 12 juli 2015 beperkt de rechten van de persoon die een lening of een schuld van een Staat afkoopt.

Een dergelijke afkoop vormt op zich geen dienstverrichting in de zin van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Artikel 56 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie is te dezen dus niet van toepassing.

B.12.5. In zoverre het is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 49 en 56 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, is het eerste middel niet gegrond.

De verordening (EG) nr. 593/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst (Rome I)

B.13.1. Het eerste middel is in de vierde plaats afgeleid uit de schending, door artikel 2, eerste en tweede lid, van de wet van 12 juli 2015, van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 3, lid 1, van de verordening (EG) nr. 593/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst (Rome I), in zoverre die wetsbepalingen afbreuk zouden doen aan het recht van diegene die, na het afkopen van een schuld van een Staat, die, krachtens de keuze van die laatstgenoemde en zijn oorspronkelijke schuldeiser, is geregeld bij de wet van een andere Staat dan het Koninkrijk België, voor de bevoegde Belgische rechter de toepassing van die wet wil opeisen om de omvang van zijn rechten te bepalen of om, in België, een uitvoerbare titel met betrekking tot die schuldvordering of een bewarende maatregel of maatregel van gedwongen tenuitvoerlegging te verkrijgen.

B.13.2. Artikel 3 van de verordening nr. 593/2008 bepaalt :

« 1. Een overeenkomst wordt beheerst door het recht dat de partijen hebben gekozen. De rechtskeuze wordt uitdrukkelijk gedaan of blijkt duidelijk uit de bepalingen van de overeenkomst of de omstandigheden van het geval. Bij hun keuze kunnen de partijen het toepasselijke recht aanwijzen voor de overeenkomst in haar geheel of voor slechts een onderdeel daarvan.

2. De partijen kunnen te allen tijde overeenkomen de overeenkomst aan een ander recht te onderwerpen dan het recht dat deze voorheen, hetzij op grond van een vroegere rechtskeuze overeenkomstig dit artikel, hetzij op grond van een andere bepaling van deze verordening, beheerste. Een wijziging in de rechtskeuze door de partijen na de sluiting van de overeenkomst is niet van invloed op de formele geldigheid van de overeenkomst in de zin van artikel 11 en doet geen afbreuk aan rechten van derden.

3. Indien alle overige op het tijdstip van de keuze bestaande aanknopingspunten zich bevinden in een ander land dan het land waarvan het recht is gekozen, laat de door de partijen gemaakte keuze de toepassing van de rechtsregels van dat andere land waarvan niet bij overeenkomst mag worden afgeweken, onverlet.

4. Indien alle overige op het tijdstip van de keuze bestaande aanknopingspunten zich in een of meer lidstaten bevinden, laat de keuze door de partijen van het recht van een niet-lidstaat de toepassing van de bepalingen van het Gemeenschapsrecht waarvan niet bij overeenkomst kan worden afgeweken, in voorkomend geval zoals deze in de lidstaat van de rechter zijn geïmplementeerd, onverlet.

5. De kwestie of er overeenstemming tussen de partijen tot stand is gekomen over de keuze van het toepasselijke recht en of deze overeenstemming geldig is, wordt beheerst door de artikelen 10, 11 en 13 ».

B.14.1. Artikel 1 van de verordening nr. 593/2008 bepaalt :

« 1. Deze verordening is, in gevallen waarin uit het recht van verschillende landen moet worden gekozen, van toepassing op verbintenissen uit overeenkomst in burgerlijke en handelszaken.

Zij is in het bijzonder niet van toepassing op fiscale zaken, douanezaken en administratiefrechtelijke zaken.

2. Deze verordening is niet van toepassing op :

[...]

d) verbintenissen uit wissels, cheques, orderbriefjes, alsmede andere verhandelbare waardepapieren, voor zover de verbintenissen uit deze andere papieren het gevolg zijn van hun verhandelbaarheid;

[...]

3. Deze verordening is niet van toepassing op het bewijs en de rechtspleging, behoudens artikel 18.

[...] ».

B.14.2. Artikel 12 van de verordening nr. 593/2008 bepaalt :

« 1. Het recht dat ingevolge deze verordening op de overeenkomst van toepassing is, beheerst met name :

a) de uitlegging ervan;

b) de nakoming ervan;

c) de gevolgen van gehele of gedeeltelijke tekortkoming, daaronder begrepen de vaststelling van de schade voor zover hiervoor rechtsregels gelden, een en ander binnen de grenzen welke het procesrecht van de rechter aan diens bevoegdheden stelt;

d) de verschillende wijzen waarop verbintenissen tenietgaan, alsmede de verjaring en het verval van rechten als gevolg van het verstrijken van een termijn;

e) de gevolgen van de nietigheid van de overeenkomst.

2. Ten aanzien van de wijze van nakoming en de door de schuldeiser in geval van tekortkoming te nemen maatregelen, wordt rekening gehouden met het recht van het land waar de overeenkomst wordt nagekomen ».

Artikel 14 van de verordening nr. 593/2008 bepaalt :

« 1. De betrekkingen tussen cedent en cessionaris of tussen subrogant en gesubrogeerde uit hoofde van een contractuele subrogatie van een vordering op een andere persoon (‘ de schuldenaar ’) worden beheerst door het recht dat ingevolge deze verordening op de tussen hen bestaande overeenkomst van toepassing is.

2. Het recht dat de gecedeerde of gesubrogeerde vordering beheerst, bepaalt de vraag of de vordering voor cessie of subrogatie vatbaar is alsmede de betrekkingen tussen cessionaris of subrogant en schuldenaar, de voorwaarden waaronder de cessie of subrogatie aan de schuldenaar kan worden tegengeworpen en of de schuldenaar door betaling is bevrijd.

3. Het concept cessie in dit artikel omvat daadwerkelijke overdrachten van vorderingen, overdrachten van vorderingen tot zekerheid alsmede verpandingen en andere zekerheidsrechten op vorderingen ».

B.14.3. Artikel 9 van de verordening nr. 593/2008 bepaalt :

« 1. Bepalingen van bijzonder dwingend recht zijn bepalingen aan de inachtneming waarvan een land zoveel belang hecht voor de handhaving van zijn openbare belangen zoals zijn politieke, sociale of economische organisatie, dat zij moet worden toegepast op elk geval

dat onder de werkingssfeer ervan valt, ongeacht welk recht overeenkomstig deze verordening overigens van toepassing is op de overeenkomst.

2. Niets in deze verordening beperkt de toepassing van de bepalingen van bijzonder dwingend recht van de rechter bij wie de zaak aanhangig is.

3. De rechter kan ook gevolg toekennen aan de bepalingen van bijzonder dwingend recht van het land waar de verbintenissen krachtens de overeenkomst moeten worden nagekomen of zijn nagekomen, voor zover die bepalingen van bijzonder dwingend recht de tenuitvoerlegging van de overeenkomst onwettig maken. Bij de beslissing of aan deze bepalingen gevolg moet worden toegekend, wordt rekening gehouden met hun aard en doel alsmede met de gevolgen die de toepassing of niet-toepassing van deze bepalingen zou kunnen hebben ».

B.14.4. In artikel 1, lid 3, ervan preciseert de verordening nr. 593/2008 dat zij niet van toepassing is op de rechtspleging betreffende de verbintenissen uit overeenkomst.

Artikel 3, lid 1, ervan kan dus niet zijn geschonden door artikel 2, tweede lid, van de wet van 12 juli 2015, daar die bepaling de regels wijzigt betreffende rechtsplegingen die een schuldeiser kan instellen met het oog op de tenuitvoerlegging van verbintenissen uit overeenkomst.

B.14.5.1. Wanneer de in B.13.1 beoogde schuldvordering overeenstemt met een verbintenis uit overeenkomst waarop de verordening nr. 593/2008 van toepassing is, dan worden de verhoudingen tussen de debiteurstaat en diegene die die schuld afkoopt, bepaald bij de wet van de Staat die die schuldvordering regelt (artikel 14, lid 2, van die verordening).

Aangezien die wet niet de Belgische wet is, is het niet die laatste wet, maar de door de debiteurstaat en zijn oorspronkelijke schuldeiser gekozen wet die het Belgische rechtscollege waar de zaak aanhangig is gemaakt, in beginsel moet toepassen om de draagwijdte te bepalen van de verplichting tot betaling die op die Staat weegt (artikel 12, lid 1, a), b) en c), van de verordening nr. 593/2008).

B.14.5.2. De in artikel 2, eerste lid, van de wet van 12 juli 2015 vervatte regel ontnemt diegene die de in B.13.1 beoogde schuld heeft afgekocht, als dusdanig niet het recht om van het rechtscollege waar de zaak aanhangig is gemaakt, de toepassing te verkrijgen van de door de debiteurstaat en zijn oorspronkelijke schuldeiser gekozen wet.

Dat rechtscollege zal, overeenkomstig artikel 9 van de verordening (EG) nr. 593/2008 die regel alleen kunnen toepassen indien het van oordeel is dat die kan worden gekwalificeerd als een « bepaling van bijzonder dwingend recht ».

B.14.6. In zoverre het is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 3, lid 1, van de verordening (EG) nr. 593/2008, is het eerste middel niet gegrond.

De verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (herschikking)

B.15.1. Het eerste middel is in de vijfde plaats afgeleid uit de schending, door artikel 2, tweede lid, van de wet van 12 juli 2015, van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 36, lid 1, 39, lid 1, 40 en 41 van de verordening nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, in zoverre die wetsbepaling diegene die een schuldvordering op een Staat heeft afgekocht, zou beletten om de erkenning en de tenuitvoerlegging te verkrijgen van vonnissen die in het buitenland met betrekking tot die schuldvordering zijn uitgesproken.

B.15.2.1. Artikel 36, lid 1, van de verordening nr. 1215/2012 bepaalt :

« Een in een lidstaat gegeven beslissing wordt in de overige lidstaten erkend zonder vorm van proces ».

B.15.2.2. Artikel 39, lid 1, van de verordening nr. 1215/2012 bepaalt :

« Een in een lidstaat gegeven beslissing die in die lidstaat uitvoerbaar is, is in andere lidstaten uitvoerbaar zonder dat een verklaring van uitvoerbaarheid is vereist ».

Artikel 40 van dezelfde verordening bepaalt :

« Een uitvoerbare beslissing houdt van rechtswege de bevoegdheid in bewarende maatregelen te treffen die zijn voorzien in het recht van de aangezochte lidstaat ».

Artikel 41 van dezelfde verordening bepaalt :

« 1. Onder voorbehoud van het bepaalde in deze afdeling, wordt de procedure voor tenuitvoerlegging van in een andere lidstaat gegeven beslissingen beheerst door het recht van de aangezochte lidstaat. Een in een lidstaat gegeven beslissing die in de aangezochte lidstaat uitvoerbaar is, wordt er onder dezelfde voorwaarden ten uitvoer gelegd als een in de aangezochte lidstaat gegeven beslissing.

2. Niettegenstaande het bepaalde in lid 1, zijn de in de aangezochte lidstaat wettelijk vastgestelde gronden voor weigering of voor schorsing van de tenuitvoerlegging van toepassing voor zover zij niet onverenigbaar zijn met de in artikel 45 genoemde gronden.

3. De partij die om de tenuitvoerlegging van een in een andere lidstaat gegeven beslissing verzoekt, behoeft in de aangezochte lidstaat niet te beschikken over een postadres. Zij behoeft evenmin over een gemachtigde vertegenwoordiger in de aangezochte lidstaat te beschikken tenzij een dergelijke vertegenwoordiger ongeacht de nationaliteit of de woonplaats van de partijen verplicht is ».

B.15.2.3. De in artikel 36, lid 1, vervatte regel strekt ertoe te verzekeren dat elke beslissing die door een gerecht van een lidstaat van de Europese Unie is gegeven « op dezelfde manier [wordt behandeld] als een beslissing die in de aangezochte lidstaat is gegeven » (overweging 26 van de verordening nr. 1215/2012), namelijk « de lidstaat waar de erkenning van de beslissing wordt ingeroepen of waar de tenuitvoerlegging van de beslissing [...] wordt gevorderd » (artikel 2, e), van dezelfde verordening).

De verordening nr. 1215/2012 strekt ertoe te verzekeren « dat gerechtelijke beslissingen van gerechten uit andere lidstaten [van de Europese Unie] worden behandeld en uitgevoerd alsof zij waren gegeven in de lidstaat waar om de uitvoering ervan wordt verzocht » (HvJ, 9 maart 2017, C-551/15, *Pula Parking*, punt 52).

B.15.3.1. Aan de schuldeiser van een Staat die in een andere lidstaat van de Europese Unie dan het Koninkrijk België een vonnis tot vaststelling van zijn schuldvordering heeft verkregen, kent artikel 36 van de verordening nr. 1215/2012 het recht toe om te eisen dat die beslissing in België wordt behandeld alsof zij in die andere Staat was genomen.

Aan diezelfde schuldeiser kennen de artikelen 39, 40 en 41, lid 1, van dezelfde verordening het recht toe om in België de bij de Belgische wet bepaalde bewarende maatregelen te nemen en, op voorwaarde dat het in de andere lidstaat van de Europese Unie verkregen vonnis een uitvoerbare beslissing is, die in België ten uitvoer te laten leggen onder dezelfde voorwaarden als die welke van toepassing zijn op de in die andere Staat genomen beslissingen.

B.15.3.2. Artikel 2, tweede lid, van de wet van 12 juli 2015 beperkt de gevallen waarin een categorie van schuldeisers een uitvoerbare titel kan verkrijgen en wijzigt de voorwaarden waaronder diezelfde schuldeisers kunnen verkrijgen dat bewarende maatregelen of maatregelen van gedwongen tenuitvoerlegging worden genomen.

Die wetsbepaling behandelt de schuldeisers die een vonnis in een andere lidstaat van de Europese Unie dan België hebben verkregen, op dezelfde manier als de schuldeisers die een dergelijke beslissing in België hebben verkregen.

Zij belet dus niet de erkenning, noch de tenuitvoerlegging van een beslissing genomen in een andere lidstaat van de Europese Unie dan België, op een manier die onverenigbaar is met de artikelen 36, lid 1, 39, lid 1, 40 en 41 van de verordening nr. 1215/2012.

B.15.4. In zoverre het is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 36, lid 1, 39, lid 1, 40 en 41 van de verordening nr. 1215/2012, is het eerste middel niet gegrond.

Artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens

B.16.1. Het eerste middel is in de zesde plaats afgeleid uit de schending, door artikel 2, tweede lid, van de wet van 12 juli 2015, van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6.1 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in zoverre die wetsbepaling diegene die een schuldvordering op een andere Staat dan België heeft afgekocht, zou beletten om van een Belgische rechtbank de tenuitvoerlegging te verkrijgen van een vonnis dat met betrekking tot die schuldvordering in het buitenland is uitgesproken.

B.16.2. Artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens bepaalt :

« 1. Bij het vaststellen van zijn burgerlijke rechten en verplichtingen [...] heeft eenieder recht op een eerlijke [...] behandeling van zijn zaak, [...], door een [...] rechterlijke instantie [...] ».

Het recht op toegang tot een rechterlijke instantie beschermt ook het recht op toegang tot een tenuitvoerleggingsprocedure, met andere woorden het recht om een dergelijke procedure in te stellen (EHRM, 19 maart 1997, *Hornsby* t. Griekenland, § 40; 28 november 2006, *Apostol* t. Georgië, § 56). Het is zowel van toepassing op de tenuitvoerlegging van nationale definitieve vonnissen als op de tenuitvoerlegging van buitenlandse definitieve vonnissen (EHRM, 31 juli 2012, *Sholokhov* t. Armenië en de Republiek Moldavië, § 66; grote kamer, 23 mei 2016, *Avotiņš* t. Letland, § 96). Het optreden van overheden in de procedure voor de tenuitvoerlegging van een vonnis mag niet ertoe leiden die tenuitvoerlegging te verhinderen of de grond van de beslissing ter discussie te stellen (EHRM, grote kamer, 28 juli 1999, *Immobiliare Saffi* t. Italië, § 74; 26 juni 2012, *Hristova en anderen* t. Bulgarije, § 32). De tenuitvoerlegging moet bovendien volledig en volmaakt zijn (EHRM, 31 maart 2005, *Matheus* t. Frankrijk, § 58; 16 juli 2016, *Flores Quiros* t. Spanje, § 36).

Het recht op toegang tot een rechterlijke instantie is evenwel niet absoluut. Het kan worden beperkt voor zover die beperkingen de toegang niet zodanig of dermate beperken dat het recht in zijn wezen wordt aangetast, zij een wettig doel nastreven en er een redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en dat doel (EHRM, 28 november 2006, *Apostol* t. Georgië, § 57; grote kamer, 14 december 2006, *Markovic et autres* t. Italië, § 99; 9 april 2015, *Tchokontio Happi* t. Frankrijk, § 48).

B.16.3.1. Artikel 2, tweede lid, van de wet van 12 juli 2015 belet de in B.16.1 bedoelde schuldeiser niet om een zaak aanhangig te maken bij een Belgische rechterlijke instantie teneinde de tenuitvoerlegging te verkrijgen van een buitenlands vonnis met betrekking tot zijn schuldvordering.

Die bepaling verbiedt weliswaar de rechterlijke instantie waarbij de zaak aanhangig is gemaakt, om dat vonnis uitvoerbaar te verklaren in België of om een bewarende maatregel of een maatregel van gedwongen tenuitvoerlegging toe te staan. De draagwijdte van dat verbod

is evenwel beperkt, daar het alleen betrekking heeft op het deel van de schuldvordering boven de afkoopprijs (*Parl. St.*, Kamer, 2014-2015, DOC 54-1057/003, pp. 22 en 24).

B.16.3.2. De beperking van het recht op de tenuitvoerlegging van een vonnis vervat in de bestreden bepaling, betreft alleen diegene die, met de afkoop van een schuld van een Staat, een ongeoorloofd voordeel nastreefde in de zin van artikel 2 van de wet van 12 juli 2015.

B.16.3.3. Die beperking staat in een redelijk verband van evenredigheid met het nagestreefde wettige doel zoals beschreven in B.10.3.1.

B.16.4. In zoverre het is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6.1 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, is het eerste middel niet gegrond.

Wat het tweede middel betreft

B.17.1. Het tweede middel is afgeleid uit de schending, door artikel 2 van de wet van 12 juli 2015, van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre die wetsbepaling zou voorzien in een gelijke behandeling tussen, enerzijds, de schuldeiser die een schuld heeft afgekocht van een Staat die, op het ogenblik van die afkoop, in bewezen of imminente staat van onvermogen of van staking van betaling was en de schuldeiser die, krachtens de staatsschuld die hij heeft afgekocht, van zijn schuldenaar de betaling eist van bedragen waarvan de volledige terugbetaling een aantoonbaar ongunstige impact zou hebben op de overheidsfinanciën van de debiteurstaat of de sociaal-economische ontwikkeling van de bevolking ervan in gevaar zou kunnen brengen en, anderzijds, de schuldeiser die een schuld heeft afgekocht van een Staat die, op het ogenblik van die afkoop, niet in bewezen of imminente staat van onvermogen of van staking van betaling was, en die vervolgens van zijn schuldenaar de betaling eist van bedragen waarvan de volledige terugbetaling geen aantoonbaar ongunstige impact zou hebben op de overheidsfinanciën van de debiteurstaat en de sociaal-economische ontwikkeling van de bevolking ervan niet in gevaar zou kunnen brengen.

B.17.2. Het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie verzet zich ertegen dat categorieën van personen die zich ten aanzien van de bestreden maatregel in wezenlijk verschillende situaties bevinden, op identieke wijze worden behandeld, zonder dat daarvoor een redelijke verantwoording bestaat.

Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie is geschonden wanneer vaststaat dat geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

B.17.3. Beide in B.17.1 beoogde categorieën van schuldeisers zijn alleen aan de in de eerste twee leden van artikel 2 van de wet van 12 juli 2015 vermelde regels onderworpen indien een « klaarblijkelijke wanverhouding » bestaat tussen, enerzijds, de prijs die zij hebben betaald om een schuld van een Staat af te kopen en, anderzijds, de nominale waarde van die schuld of het bedrag van de sommen waarvan zij de betaling door hun schuldenaar eisen.

Het bestaan van een dergelijke wanverhouding leidt tot de toepassing van die regels, niet alleen op de schuldeiser die een schuld heeft afgekocht van een Staat die, op het ogenblik van die afkoop, in bewezen of imminente staat van onvermogen of van staking van betaling was, maar ook op de schuldeiser die, krachtens de staatsschuld die hij heeft afgekocht, van zijn schuldenaar de betaling eist van bedragen waarvan de volledige terugbetaling een aantoonbaar ongunstige impact zou hebben op de overheidsfinanciën van de debiteurstaat of de sociaal-economische ontwikkeling van de bevolking ervan in gevaar zou kunnen brengen.

Die regels zijn daarentegen enkel van toepassing op de schuldeiser die een schuld heeft afgekocht van een Staat die op het ogenblik van die afkoop niet in bewezen of imminente staat van onvermogen of van staking van betaling was en die vervolgens van zijn schuldenaar de betaling eist van bedragen waarvan de volledige terugbetaling geen aantoonbaar ongunstige impact zou hebben op de overheidsfinanciën van de debiteurstaat en de sociaal-economische ontwikkeling van de bevolking ervan enkel in gevaar zou kunnen brengen, indien die schuldeiser zijn zetel heeft in een Staat of op een grondgebied bedoeld in artikel 2, vierde lid, tweede streepje, van de wet van 12 juli 2015 of indien hij een van de

gedragingen aanneemt zoals beschreven in het derde, het vierde of het vijfde streepje van dat lid.

De twee in B.17.1 gedefinieerde categorieën van schuldeisers worden dus niet op dezelfde manier behandeld door de bestreden bepaling.

B.17.4. Het tweede middel is niet gegrond.

Wat het derde middel betreft

B.18.1. Het derde middel is in de eerste plaats afgeleid uit de schending, door artikel 2, derde en vierde lid, van de wet van 12 juli 2015, van artikel 16 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, en van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met het beginsel van rechtszekerheid, in zoverre de termen « klaarblijkelijke wanverhouding », « staat van onvermogen », « misbruik », « duidelijk onevenwichtige », « kan », « in gevaar brengen » en « sociaal-economische ontwikkeling » onvoldoende nauwkeurig zouden zijn.

B.18.2. Elke inmenging, door de overheid, in het recht op het ongestoord genot van de eigendom moet worden bepaald door een norm die voldoende nauwkeurig is geformuleerd opdat de betrokkenen, zo nodig met behulp van deskundig advies, de gevolgen die uit een bepaalde handeling kunnen voortvloeien in redelijke mate, gelet op de omstandigheden van de zaak, kunnen voorzien. De vereiste mate van nauwkeurigheid hangt grotendeels af van de inhoud van de maatregel in kwestie, van het domein dat in principe erdoor wordt bestreken en van het aantal en de hoedanigheid van diegenen voor wie hij bestemd is (EHRM, grote kamer, 22 juni 2004, *Broniowski* t. Polen, §§ 136-147; grote kamer, 25 oktober 2012, *Vistiņš en Perepjolkins* t. Letland, §§ 95-97; 16 september 2014, *Plechkov* t. Roemenië, §§ 88-89; grote kamer, 5 september 2017, *Fábián* t. Hongarije, §§ 64-66).

B.18.3. Artikel 2, derde en vierde lid, van de wet van 12 juli 2015 vermeldt een aantal « criteria » die, ten aanzien van de persoon die een schuld van een debiteurstaat heeft afgekocht, « het nastreven van een ongeoorloofd voordeel » moeten aantonen.

Die « objectieve criteria » laten toe « een aasgierfonds [te herkennen] », namelijk « zo precies mogelijk de omstandigheden te benoemen waarin de rechtsvordering die het aasgierfonds instelt tegen de debiteurstaat neerkomt op voor de schuldenaar schadelijke en gevaarlijke speculatie » (*Parl. St.*, Kamer, 2014-2015, DOC 54-1057/001, pp. 10-11).

Die criteria hebben tot doel de rechter vrij te stellen van de verplichting om te « gaan onderzoeken wat de bedoeling is van het aasgierfonds » (*ibid.*, p. 10) en « de rechter te begeleiden in zijn redenering en aldus te subjectieve of onvoorspelbare beslissingen te voorkomen » (*ibid.*, p. 11).

Die criteria « zijn evenwel niet even duidelijk als de criteria in het Burgerlijk Wetboek inzake de overdracht van betwiste rechten of inzake benadeling bij de verkoop van onroerend goed » omdat « [wat] de aasgierfondsen doen [...] niet louter rekenkundig [kan] worden beschreven, noch op basis van één eenvoudig criterium » (*ibid.*, pp. 10-11).

B.18.4. De verwijzing in artikel 2, derde lid, van de wet van 12 juli 2015 naar de « klaarblijkelijke wanverhouding » tussen de afkoopwaarde van de schuld en de nominale waarde ervan richt zich tot de schuldeisers die, met hun afkoop van een schuld, een ongevoen hoge winst nastreven (*Parl. St.*, Kamer, 2014-2015, DOC 54-1057/003, p. 12).

Het gebruik van onnauwkeurige termen maakt de situatie van de personen die een schuld van een Staat hebben afgekocht of afkopen weliswaar onzeker, maar het gebruik van een « duidelijk rekenkundig criterium », zoals de verwijzing naar een « bepaalde verhouding tussen de afkoopwaarde van de schuld en de nominale waarde », zou de schuldeiser gemakkelijk toelaten de regel te « omzeilen », « bijvoorbeeld door de afkoopwaarde van de schuld een beetje te verhogen en zo de kritische drempel te overschrijden » (*Parl. St.*, Kamer, 2014-2015, nr. 1057/001, p. 12).

B.18.5. Het feit dat de « staat van onvermogen » van de debiteurstaat op het ogenblik van de afkoop van een schuld op die laatste, dat het onderhandelen over een « duidelijk onevenwichtige » terugbetalingsovereenkomst met de debiteurstaat die zich bevindt in een verzwakte toestand waarvan de schuldeiser « misbruik » heeft gemaakt of dat de volledige terugbetaling van de door de schuldeiser geëiste bedragen, bovenop het feit dat die een

aantoonbaar ongunstige impact heeft op de overheidsfinanciën van de debiteurstaat en de « sociaal-economische ontwikkeling van de bevolking ervan » « in gevaar » « kan » brengen, geen relevante aanwijzingen zouden vormen voor het feit dat de afkoper van de schuld van de Staat een ongeoorloofd voordeel nastreeft, volstaat niet om te besluiten dat de in het eerste, het vijfde en het zesde streepje van artikel 2, vierde lid, van de wet van 12 juli 2015 gebruikte termen onvoldoende nauwkeurig zijn.

B.18.6. De in B.18.1 bedoelde termen zijn voldoende nauwkeurig om de schuldeisers op wie artikel 2, derde en vierde lid, van de wet van 12 juli 2015 van toepassing is, toe te laten de gevolgen van hun handelingen redelijk te voorzien.

B.18.7. Artikel 2, derde en vierde lid, van de wet van 12 juli 2015 is niet onbestaanbaar met artikel 16 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, en met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met het beginsel van rechtszekerheid.

B.19.1. Het derde middel is vervolgens afgeleid uit de schending, door artikel 2, vierde lid, derde streepje, van de wet van 12 juli 2015, van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6.1 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in zoverre die wetsbepaling, door de schuldeiser te bestraffen die aan een rechterlijke instantie de veroordeling van zijn schuldenaar tot betaling van zijn schuld heeft gevorderd, afbreuk zou doen aan het recht van die schuldeiser om in rechte te treden.

B.19.2. Artikel 2, vierde lid, derde streepje, van de wet van 12 juli 2015 heeft niet tot doel een schuldeiser te bestraffen die in rechte treedt.

Het heeft alleen tot doel om, onder diegenen die een lening afkopen die door een Staat is gesloten tegen een prijs die klaarblijkelijk onevenredig is ten opzichte van de nominale waarde ervan of ten opzichte van de bedragen waarvan zij de betaling eisen van de debiteurstaat, diegenen te identificeren die een ongeoorloofd voordeel nastreven. Dat is, krachtens de bestreden bepaling, het geval voor diegenen die, teneinde de terugbetaling te verkrijgen van dergelijke leningen die zijn afgekocht vóór de afgekochte lening, « systematisch gebruik [hebben gemaakt] van gerechtelijke procedures ».

Een dergelijk gebruik is « de handtekening van de aasgierfondsen, wat hen de benaming ‘ procederende schuldeisers ’ heeft opgeleverd », met dien verstande dat « het onderzoek van de procedures die het fonds eerder al aanhangig maakte, hetzij tegen de betrokken debiteurstaat, hetzij tegen andere Staten, [...] veel aan het licht [kan] brengen over het doen en laten van de schuldeiser » (*Parl. St.*, Kamer, 2014-2015, DOC 54-1057/001, p. 12).

De schuldeiser van de debiteurstaat die, met toepassing van de bestreden wetsbepaling, wordt geacht, met de afkoop van een door die laatstgenoemde gesloten lening, een ongeoorloofd voordeel te hebben nagestreefd, wordt zijn recht op toegang tot een rechterlijke instantie, zoals gewaarborgd bij artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, niet ontnomen. Artikel 2, eerste en tweede lid, van de wet van 12 juli 2015 heeft alleen tot doel zijn rechten te beperken tot de prijs die hij heeft betaald voor de afkoop van die lening. Geen enkele bepaling van die wet belet hem toegang te hebben tot een rechterlijke instantie om zijn aldus beperkte rechten te doen gelden. Voor de leningen die hij eerder had afgekocht, bevestigt de bestreden bepaling impliciet dat geen afbreuk is gedaan aan het recht van die schuldeiser op toegang tot een rechterlijke instantie, daar de toepassing ervan precies de uitoefening van dat recht veronderstelt.

B.19.3. Artikel 2, vierde lid, derde streepje, van de wet van 12 juli 2015 is niet onbestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 6.1 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

B.20.1. Het derde middel is ten slotte afgeleid uit de schending, door artikel 2, vierde lid, vierde streepje, van de wet van 12 juli 2015, van artikel 16 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in zoverre die wetsbepaling, door de schuldeiser van een debiteurstaat te bestraffen die heeft geweigerd te verzaken aan een deel van zijn rechten in het kader van een herstructurering van de schuld van die Staat, afbreuk zou doen aan het recht van die schuldeiser op het ongestoord genot van zijn eigendom.

B.20.2. Artikel 2, vierde lid, vierde streepje, van de wet van 12 juli 2015 heeft niet tot doel een schuldeiser te bestraffen die heeft geweigerd om deel te nemen aan een herstructurering van de schuld van een Staat.

Het heeft alleen tot doel om, onder diegenen die een schuld van een Staat afkopen tegen een prijs die klaarblijkelijk onevenredig is ten opzichte van de nominale waarde ervan of ten opzichte van de bedragen waarvan hij de betaling eist van de debiteurstaat, diegenen te identificeren die een ongeoorloofd voordeel nastreven. Dat is, krachtens de bestreden bepaling, het geval voor diegenen die hebben geweigerd om mee te helpen aan de maatregelen inzake de herstructurering van de schuld van de Staat ten aanzien waarvan zij schuldeiser zijn geworden door de afkoop van die schuld.

Door te bepalen dat dat type van schuldeiser, met de afkoop van een schuld van een Staat, een ongeoorloofd voordeel heeft nagestreefd, heeft de bestreden bepaling tot gevolg zijn rechten te beperken tot de prijs die hij heeft betaald voor de afkoop van die schuld, overeenkomstig artikel 2, eerste en tweede lid, van de wet van 12 juli 2015. Zoals in B.11 is vermeld, is die beperking in overeenstemming met het recht op het ongestoord genot van eigendom van die schuldeiser.

B.20.3. Artikel 2, vierde lid, vierde streepje, van de wet van 12 juli 2015 is niet onbestaanbaar met artikel 16 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

B.21. Het derde middel is niet gegrond.

Wat het vierde middel betreft

B.22.1. Het vierde middel is in de eerste plaats afgeleid uit de schending, door de wet van 12 juli 2015, van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met het beginsel van rechtszekerheid, in zoverre zij niet voorziet in een overgangsregeling ten behoeve van de personen die een schuld van een Staat vóór de inwerkingtreding ervan hebben afgekocht.

B.22.2. Daar de wet van 12 juli 2015 geen termijn bevat met betrekking tot de inwerkingtreding ervan, zijn alle bepalingen ervan bindend vanaf de tiende dag na de bekendmaking ervan, namelijk 21 september 2015.

Artikel 2 van die wet maakt onder de personen die een schuld van een Staat hebben afgekocht geen onderscheid naar gelang die afkoop heeft plaatsgehad vóór of na dat ogenblik. Het is dus ook van toepassing op de eerstgenoemden, wier rechten zullen worden beperkt indien aan de vermelde voorwaarden is voldaan.

B.22.3. Wanneer de wetgever meent dat een beleidsverandering noodzakelijk is, kan hij beslissen daaraan een onmiddellijk gevolg te geven en is hij, in beginsel, niet ertoe gehouden te voorzien in een overgangsregeling. De artikelen 10 en 11 van de Grondwet zijn slechts geschonden indien de ontstentenis van een overgangsmaatregel leidt tot een verschil in behandeling waarvoor geen redelijke verantwoording bestaat of indien aan het vertrouwensbeginsel op buitensporige wijze afbreuk wordt gedaan. Dit beginsel is nauw verbonden met het rechtszekerheidsbeginsel, dat de wetgever verbiedt om zonder objectieve en redelijke verantwoording afbreuk te doen aan het belang van de rechtsonderhorigen om in staat te zijn de rechtsgevolgen van hun handelingen te voorzien.

B.22.4. Het met artikel 2 van de wet van 12 juli 2015 nagestreefde doel verantwoordt redelijkerwijze de toepassing van die bepaling op de personen die een schuld van een Staat hebben afgekocht vóór de inwerkingtreding van die wet.

Voor het overige is hierdoor niet op onevenredige wijze afbreuk gedaan aan de rechten van die schuldeisers.

B.22.5. De ontstentenis van een overgangsregeling in de wet van 12 juli 2015 doet derhalve geen afbreuk aan de rechtszekerheid van die schuldeisers.

B.23.1. Het vierde middel is in de tweede plaats afgeleid uit de schending, door de wet van 12 juli 2015, van de Grondwet, in zoverre zij de voortzetting van gerechtelijke procedures zou beletten die personen die een schuld van een Staat hebben afgekocht, vóór de inwerkingtreding van die wet, hebben ingesteld teneinde de betaling van die schuldvordering te verkrijgen.

B.23.2. De wet van 12 juli 2015 is alleen van toepassing op de rechtsplegingen die zijn ingesteld na de inwerkingtreding ervan (*Parl. St.*, Kamer, 2014-2015, DOC 54-1057/003, p. 24).

B.23.3. Het middel berust dus op een verkeerde interpretatie van de gevolgen van de bestreden wet.

B.24. Het vierde middel is niet gegrond.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt het beroep.

Aldus gewezen in het Frans, het Nederlands en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 31 mei 2018.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

J. Spreutels